

TĚCHONÍNSKÉ LISTY

2020

PODZIM

čtvrtletník
obce
Těchonín

1	Obálka - přední strana <i>Těchonín z Růženčina kopce</i>
2	Obsah TL PODZIM 2020
3	Slovo úvodem
4-5	Pár řádků od starosty <i>Propagační materiály obce</i>
6-13	Z jednání zastupitelstva obce <i>15. 7. , 19. 8. , 16. 9.</i>
14-15	Z historie Těchonína <i>Pašeráctví pod Orlickými horami</i>
16-20	Spolky v obci <i>Fotbal Těchonín, HC Těchonín, SDH Těchonín, Český rybářský svaz MO Těchonín, SPV Těchonín, Klub důchodců</i>
21	Školní okénko
22-23	Povolání, které má smysl
24-25	Akce v obci <i>Vítání prázdnin v Celném, Letní kino u hasičárny</i> Společenská kronika
26	Zajímavosti z knihovny <i>Hasičská technika v Pardubickém kraji</i>
27	Z dění v obci <i>Zásah hasičů na Celném</i>
28-29	Tipy na aktivity z okolí <i>Verměřovice, Dolní Morava, Jablonné nad Orlicí, Letohrad</i>
30-32	Singltreky v okolí Suchého vrchu
33	Informační okénko <i>Zastupitelstva obce - termíny a program, Těchonínské listy, Ceník inzerce</i>
34-36	Rozhledna na Králickém Sněžníku
37-38	Těchonín ze starých fotografií
39-40	Příroda kolem nás <i>Ze života hmyzu</i>
40-43	<i>reklama</i>
44	Obálka-zadní strana <i>Obecní Silvestrovský ohňostroj</i>

TĚCHONÍNSKÉ LISTY

Dostává se vám do rukou aktuální číslo Těchonínských listů. Věřím, že uvolněné léto s pěkným počasím jsme si všichni užili a nyní se můžeme připravovat na přicházející podzimní a zimní dny.

V tomto výtisku se opět podíváme do minulosti na zajímavosti a historii Těchonína, zároveň vám ale nabídneme pár tipů na chystající se akce. Můžete se těšit na článek o pašeráctví pod Orlickými horami nebo by vás mohla zajímat historie hasičské techniky v našem regionu. Ohlédneme se také za proběhlými akcemi v naší vesničce. Tyto akce bývají pořádány skvělými a obětavými lidmi, kterým není kulturní život v obci lhostejný, a myslím si, že za to jim patří ohromné „děkuji“. Jedním z příkladů je Memoriál Jiřího Leichta, na který se každoročně sjíždí závodníci z blízkého i dalekého okolí, a tím se Těchonín dostává do povědomí více lidem. Jsem si jistá, že mnozí ze zúčastněných se k nám vrací i později za sportovním i rekreačním vyžitím. V neposlední řadě se o propagaci obce starají naše spolky při školních a sportovních aktivitách.

S nadcházejícím podzimem bych vám ráda popřála pevné zdraví a dobrou náladu. Kvůli podzimnímu počasí se můžeme cítit unavenější a skleslejší, což má za následek např. náladovost a nesoustředěnost. Zároveň nám ale podzim nabízí nádherné barvy přírody a není nic krásnějšího než probouzející se slunce do mlhavého rána. Místo sekání trávy si můžeme zalézt s knížkou pod deku, nebo čas trávený doma využít jinak dle libosti. Je dobré zkusit si na všem najít něco pozitivního a tím si zlepšit náladu. Já už se třeba těším na procházky barevným Hluchovem...

V tuto chvíli bychom rádi poděkovali Radce Makarové za dosavadní práci pro redakci Těchonínských listů. Její práce byla neocenitelná především díky tvůrčím nápadům. Do výtisků přinesla čerstvý vítr a zkušenosti ze svého profesního života, spolu s osobním citem pro psané slovo. Doufáme, že se s Radkou neloučíme na dlouho a že se s ní v redakční radě opět setkáme.

Do té doby přejeme Radce mnoho úspěchů v osobním i profesním životě. Ať ji nadšení pro psaní neopustí a budeme se těšit na další spolupráci.

*Plno slunečných dní za redakční radu
Tereza Živná*

PÁR ŘÁDKŮ OD STAROSTY

Dobrý den, vážení spoluobčané,

jak již tomu bývá, s příchodem měsíce září klesly venkovní teploty a příroda nám pomalu naznačuje, že se blíží podzim. Letní radovánky parných dní vystřídají častější procházky po lese s košíkem na našich výpravách za bohatými houbařskými úlovky. U většiny z nás je léto i obdobím dovolených, které byly v letošním roce patrně trochu jiné, než tomu bývalo v letech předešlých. Každopádně věřím, že jste si odpočinuli a načerpali sílu do dalších dní. Dětem a pedagogickému sboru začal tolik očekávaný školní rok – prozatím, a já doufám, že tomu tak bude i nadále, s plnými školními lavicemi a klasickým školním ruchem, oproti loňskému, kdy škola zela prázdnotou díky pandemii. Pro některé to bylo poprvé, co se vypravili do školních lavic nebo školky. I když je to velká změna v životě dětí a i jejich rodičů, věřím, že docházka do místních školských zařízení bude příjemným krokem za vzděláním.

Nepříjemnou stránkou letošního roku je situace vlivem Covidu 19. K této situaci je potřeba nebrat ji na lehkou váhu, ale ani nebýt křečovitý a bát se každého kýchnutí. Věřím, že v této nelehké době budeme i nadále schopni dodržovat případná nařízení a budeme ohleduplní jednak k sobě, ale také ke svému okolí. Pokud to bude nutné, budeme se Vás snažit maximálně informovat a být tu s Vámi a pro Vás, tak jak tomu bylo doposud. Zvládneme to!

Co se týče pokračování jednotlivých akcí – zejména stavebních. Do 30. 9. 2020 by měly být dokončeny práce na akci: „Energetické úspory v bytových domech – obec Těchonín – část 1 A“ pro bytové domy č. p. 178, 179 a 180 Těchonín. Bohužel optimistické prognózy o dřívějším dokončení stavby ze strany realizační firmy KPV Systém, s. r. o. se nepotvrdily. Již, však máme ukončenu akci: „Oprava a výstavba obslužného chodníku u BD č. p. 166 Těchonín vč. výstavby parkovacího stání pro automobily residentů“, kterou pro nás realizovala společnost VakStav spol., s. r. o. Touto akcí byla dokončena úprava celkového vzhledu domu i okolí domu č. p. 166 Těchonín. Také jsme zahájili činnosti spojené s realizací akce: „Malý Leader pro Orlicko pro rok 2020 – Pořízení městského mobiliáře – Těchonín“ Díky této akci budou modernizovány vývěsní vitríny a budou provedeny zástěny kontejnerových hnízd v dolní části Těchonína a na Celném. V dolní části Těchonína bude kontejnerové hnízdo přesunuto k č. p. 110 (bývalá tovární vila) a v Celném na odbočku do Dolan. Věříme, že se s touto změnou brzy sžijete a oceníte ji i s ohledem na úpravu veřejného prostranství. Všechny uvedené akce jsou realizovány za pomoci jednotlivých dotačních titulů, a tedy i za finanční spoluúčasti. Více o akcích se dočtete ve výnosech z jednání zastupitelstev.

Na posledním řádném jednání zastupitelstva obce byly mimo jiné předloženy k diskuzi i projektové záměry, jako výhled investic v naší obci do dalších let. Jsem přesvědčen, že nutnost kvalitní přípravy jednotlivých akcí je nejen klíčem k jejich úspěšné realizaci, ale také klíčem k čerpání dotací, které nám pomohou s jejich financováním. Blíže se s výčtem návrhů můžete seznámit ve výnosech z jednání zastupitelstev. Na následujících jednáních zastupitelstva obce se k těmto návrhům budeme

vracet. V rámci diskuze byly u většiny záměrů sděleny i možnosti týkající se projekční činnosti, dotačního spolufinancování a předběžného výhledu ceny. Nutnost realizace jednotlivých projektových záměrů lze dělit do skupin priorit „potřebnosti“, ale také se bude přihlížet na finanční možnosti obce i s přihlédnutím na možnosti čerpání dotací. Jedná se o akce, které by mohly být linkou investic následujících let. Jejich výběr budeme pečlivě zvažovat.

Protože nás v letních měsících v naší vísce nepotkalo vlivem Covidu 19 mnoho akcí, jsem nemírně rád, že se podařilo pořádat akce: Vítání prázdnin v areálu hřiště v Celném, Memoriál Jiřího Leichta doprovázený několika pouťovými atrakcemi a následně i Letní kino – vše v centru obce Těchonín. Pořadatelům děkuji za skvělé volnočasové akce!

V současné době začala i fotbalová sezóna a fotbalový svatostánek v Celném periodicky hostí soupeře našeho týmu, kam si můžete přijít zafandit a podpořit tak místní borce. Blíží se také hokejová sezóna HC Těchonín, a protože HC Těchonín má jako domácí ledovou plochu zimní stadion v Lanškrouně, můžete se za nimi vypravit a podpořit je právě tam. První zápas sehrají borci z HC Těchonín 13. 9. 2020 od 16 : 30 h. s týmem z Lanškrouna - Lazy Neckers.

I letos pracujeme na kalendáři obce Těchonín na rok 2021. V letošním roce bude jeho obrazová část zaměřena na historii obce, tentokrát na osobnosti, spolkovou činnost a volný čas v naší obci. Prodejní místa budou stejná jako v letech předcházejících. Kalendář by se mohl na pultech objevit v listopadu 2020.

V termínu 2. a 3. října proběhnou volby do Zastupitelstva Pardubického kraje, volit přijďte v rámci volebních okrsků do volebních místností - volební okrsek č. 1 – budova kabin v areálu fotbalového hřiště v Celném a volební okrsek č. 2 – zasedací místnost Obecního úřadu Těchonín. Těšíme se na Vaši účast.

Závěrem mého slova mi dovolu, abych Vám popřál příjemný podzim se vším, co k němu patří, a hlavně pevné zdraví!

Josef Sedláček, starosta obce

Vážení občané,

na obecním úřadě jsou k zakoupení propagační materiály obce: **retroreflexní pásky se znakem obce** za cenu 15 Kč/ks, **pamětní medaile** vydaná u příležitosti oslav 500. výročí první písemné zmínky o obci Těchonín a u příležitosti oslav 450. výročí první písemné zmínky o obci Celné za cenu 95 Kč/ks s krabičkou a 65 Kč/ks bez krabičky, dále **pohlednice** s vyobrazením jednotlivých částí Těchonína a historických pohledů za cenu 5 Kč/ks. Stále jsou k mání i **almanachy Těchonín** a nově i **almanachy Celné** za cenu 100 Kč/ks. Dále jsou k dispozici **lněné ubrusy** o rozměru 15x 15 cm s vyšívaným květem lnu za částku 20 Kč/ks a **ubrousek** ve stejném motivu o rozměru 23 x 30 cm za částku 40 Kč/ks.

Josef Sedláček

Vážení občané, Ti z Vás, kteří máte zájem o získání bližších informací k jednotlivým bodům usnesení, navštivte veřejná jednání zastupitelstva obce, nebo se s Vaším dotazem neváhejte obrátit v úředních hodinách na Obecní úřad v Těchoníně. Na Vaše dotazy Vám rádi odpovíme.

starosta a místostarosta obce Těchonín

Z OBECNÍHO ZASTUPITELSTVA

V celém znění je zápis a usnesení z jednání ZO k nahlédnutí na obecním úřadě a na www.techonin.cz. Na úřední desce je zápis a usnesení zveřejněno do týdne po konání ZO.

Pro účely hlasování jsou zastupitelům přiděleny tyto číselné klíče:

Chládek J.	Junek J.	Kreuslová L.	Leicht J.	Nepustil A.	Olšar M.	Sedláček J.	Šimek L.	Špinlerová I.	Vencí K.	Všetička V.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

JEDNÁNÍ DNE 15. 7. 2020 - mimořádné
ověřovatelé zápisu: Všetička Vlastimil, Chládek Jaroslav
zapisovatel: Ing. Šimek Ladislav

přítomno zastupitelů: 10/11

Omluveni: Junek Jiří
přítomno občanů/hostů: 0/0

Zastupitelstvo obce:

- **Schvaluje program jednání ZO a návrh ověřovatelů zápisu.**
Hlasování: pro: 1,3,4,5,6,7,8,9,10,11, proti: -, zdrželi se: -, omluveni: 2.
Jednotlivé body programu a návrhy k nim předkládá starosta obce Josef Sedláček, pokud není uvedeno jinak.
- **Úkoly z minulého ZO.**
Z minulého zasedání nevzešel žádný úkol.
- **Schvaluje dodatek č. 1 ke smlouvě o dílo č. 0320/2020/VOZ/01 k akci: „Energetické úspory v bytových domech-Obec Těchonín – část 1 pro BD č. p. 178, 179, 180.**
Hlasování: pro: 1,3,4,5,6,7,8,9,10, proti: 11, zdrželi se: -, omluveni: 2.

Diskuse: (příspěvky byly vzaty na vědomí)

JEDNÁNÍ DNE 19. 8. 2020
ověřovatelé zápisu: Všetička Vlastimil, Chládek Jaroslav
zapisovatel: Ing. Šimek Ladislav

přítomno zastupitelů: 10/11

Omluveni: Olšar Martin
přítomno občanů/hostů: 0/0

Zastupitelstvo obce:

- **Schvaluje program jednání ZO a návrh ověřovatelů zápisu.**
Hlasování: pro: 1,2,3,4,5,7,8,9,10,11, proti: -, zdrželi se: -, omluveni: 6.
Jednotlivé body programu a návrhy k nim předkládá starosta obce Josef Sedláček, pokud není uvedeno jinak.
- **Úkoly z minulého ZO.**
Z minulého zasedání nevzešel žádný úkol.
- **Bere na vědomí zprávu předsedy finančního výboru o plnění rozpočtu obce za 1. pololetí roku.**
Zprávu přednesl předseda finančního výboru zastupitel Jaroslav Chládek.
- **Bere na vědomí zprávu účetní obce o placení poplatků a nájemného k 31. 7. 2020.**
Nepřítomnou účetní obce Ing. Žofkovou zastoupil při přednesu zprávy starosta p. Sedláček.
- **Schvaluje žádost o poskytnutí dotace z prostředků Pardubického kraje v rámci POV na rok 2021 na akci „Oprava omlétek společných prostor BD Těchonín č. p. 178, 179, 180 vč. nátěrů schodišťových zábradlí“.**
Hlasování: pro: 1,2,3,4,5,7,8,9,10,11, proti: -, zdrželi se: -, omluveni: 6.
Starosta p. Sedláček uvedl, že jako každoročně bude obec žádat o dotační spolufinancování, pro

letošní rok navrhuje akci „Oprava omítek společných prostor BD Těchonín č. p. 178, 179, 180 vč. nátěrů schodišťových zábradlí“ z dotačního titulu č. 1 s názvem „Výstavba, rekonstrukce, oprava, obnova a údržba venkovské zástavby a občanské vybavenosti, pořízení obecního majetku“. Akce se bude zřejmě realizovat v příštím roce.

• **Schvaluje aktualizaci programu POV na období let 2020-2023.**

Hlasování: pro: 1,2,3,4,5,7,8,9,10,11, proti: -, zdrželi se: -, omluveni: 6.

• **Bere na vědomí rozpočtové opatření č. 4/2020.**

Opatřením došlo pouze k proúčtování přenesené daňové povinnosti ve výši 390.000 Kč. Položka nemá charakter příjmů či výdajů.

• **Bere na vědomí Informace o předpokládané výši dotace na zajištění potravinové obslužnosti na rok 2020 za prodejnu Konzum – Těchonín č. 137.**

Starosta p. Sedláček informoval o doručení písemnosti od obchodní společnosti Konzum, ve kterém je předběžně kalkulován příspěvek obce na zajištění potravinové obslužnosti v maximální výši 58.412 Kč. Loňský příspěvek činil 77.023 Kč.

• **Schvaluje uzavření a podpis kupní smlouvy a smlouvy o zřízení zástavního práva č. 2077355340 mezi prodávajícími Česká republika – Ministerstvo obrany se sídlem v Praze, Tychonova 221/1, Praha 6, zastoupená ředitelem odboru nakládání s nepotřebným majetkem sekce nakládání s majetkem Ministerstva obrany panem Ing. Lubošem HAJDUKEM na základě pověření ministra obrany č. j. MO 284005/2018-8694 ze dne 29. 10. 2018 ve smyslu § 7 odst. 2 zákona č. 219/2000 Sb., IČO:60162694, DIČ: CZ60162694, bankovní spojení: Česká národní banka v Praze, číslo účtu:19-404881/0710, adresa pro doručování: nám. Svobody 471/4, 160 01 Praha 6 a dále Armádní servisní, příspěvková organizace zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl Pr, vložka 1342 se sídlem Podbabská 1589/1, Dejvice, 160 00 Praha 6, jejímž jménem jedná pan Ing. Martin LEHKÝ, ředitel, IČO: 60460580, DIČ:CZ60460580, bankovní spojení: Česká národní banka v Praze, číslo účtu: 30523881/0710 a kupní stranou Obec Těchonín se sídlem Těchonín 80, 561 66 Těchonín zastoupená starostou Josefem SEDLÁČKEM, IČO: 00279633, DIČ: CZ00279633, bankovní spojení:Komerční banka, a. s., číslo účtu: 3621611/0100.**

Předmětem koupě je tato nemovitá věc (dále jen „nemovitost“) prvního prodávajícího: pozemek st.p. č. 271 zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je stavba č. p. 177, občanské vybavení v k.ú. Těchonín, zapsaný na LV 45 pro k.ú. Těchonín, obec Těchonín, u Katastrálního úřadu pro Pardubický kraj, Katastrální pracoviště Ústí nad Orlicí se sídlem v Ústí nad Orlicí a dále součástí a příslušenství uvedené nemovitosti, a to: zpevněná plocha betonová na st.p. č. 271, komín ÚT, schodiště betonové z terasy včetně jednostranného zábradlí na p. p.č. 959/4, plot dřevěný laťový včetně ocelových sloupků a ocelových vrátek s dřevěnou výplní (oplocení terasy), schodiště betonové na st.p. č. 271, ocelový věšák na prádlo včetně betonových patek na p. p.č. 959/4 to vše v k.ú. Těchonín a dále movité věci prvního prodávajícího pevně spojené s budovou č. p. 177 - technologie plynové kotelný TZB a dále movité věci druhého prodávajícího: sporák domácí elektrický 4 ks, skříňka kovová 1 ks, linka kuchyňská sektorová 3 ks za kupní cenu ve výši 6.800.000 Kč (slovy: šestmilionůosmsettisíc korun českých), která je smluvními stranami sjednána podle § 22 odst. 2 ZMS a bude kupujícím uhrazena v pěti splátkách. První část kupní ceny ve výši 800.000 Kč (slovy: osmsettisíc korun českých) uhradí kupující ve lhůtě 45 dnů ode dne vystavení dokladů k platbě prodávajícími, a to pod variabilními symboly uvedenými v jednotlivých dokladech. Částku ve výši 797.235 Kč (slovy: sedmsetdevadesátsedmdvěstětřicetpět korun českých) uhradí kupující na účet prvního prodávajícího uvedeného v záhlaví smlouvy a částku ve výši 2.765 Kč (slovy: dvatisíce-sedmsetšedesátpět korun českých) uhradí kupující na účet druhého prodávajícího uvedeného v záhlaví smlouvy. Druhou část kupní ceny ve výši 1.000.000 Kč (slovy: jedenmilion korun českých)

se kupující zavazuje uhradit do 30. 11. 2022 na účet prvního prodávajícího. Třetí část kupní ceny ve výši 1.200.000 Kč (slovy: jedenmiliondvěstětisíc korun českých) se kupující zavazuje uhradit do 30. 11. 2023 na účet prvního prodávajícího. Čtvrtou část kupní ceny ve výši 1.800.000 Kč (slovy: jedenmilionosmsettisíc korun českých) se kupující zavazuje uhradit do 30. 11. 2024 na účet prvního prodávajícího. Pátou část kupní ceny ve výši 2.000.000 Kč (slovy: dvě miliony korun českých) se kupující zavazuje uhradit do 30. 11. 2025 na účet prvního prodávajícího. Přímý prodej do vlastnictví obce ve veřejném zájmu bude realizován za podmínek dle předložené kupní smlouvy.

Hlasování: pro: 1,2,3,4,5,7,8,9,11, proti: 10, zdrželi se: -, omluveni: 6.

Obec po diskuzích k nákupu objektu č. p. 177 Těchonín předala prodávajícímu připomínky ke kupní smlouvě, výsledná kupní smlouva je zastupitelstvu předložena ke schválení.

- **Bere na vědomí informaci k energetickým úsporám objektu školní jídelny Těchonín č. p. 188.** Starosta p. Sedláček informoval, že obec má připravenou projektovou dokumentaci k rekonstrukci budovy školní jídelny, která obsahuje zateplení budovy včetně výměny výplní stavebních otvorů, výměnu vzduchotechniky, výměnu zdroje vytápění včetně otopné soustavy a částečnou rekonstrukci elektroinstalace.
Probíhá řízení na stavebním úřadě k získání stavebního povolení. Rozpočtovaná částka akce je cca 6.300.000 Kč.
- **Bere na vědomí výběr dotační kanceláře pro projektový management k akci: Energetické úspory objektu školní jídelny Těchonín č. p. 188 a podání žádosti do dotačního titulu Ministerstva Životního prostředí - 146. výzva OPŽP.**

Starosta p. Sedláček uvedl, že se pro obec otevírá možnost dotačního spolufinancování v rámci Ministerstva životního prostředí (OPŽP). Celá akce by se rozdělila do dvou dotačních titulů s předpokládanou dotací až 70% z celkových ustatelných nákladů pro vzduchotechniku a až 50% na vytápění a zateplení. Další podrobnosti budou projednány na zářijovém zasedání včetně cenové nabídky na dotační management.

- **Schvaluje výběr dotační kanceláře na dotační management vč. podání žádosti o dotace v rámci dotačního titulu Ministerstva financí Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálního školství DT č. 29821 pro naši obec v souladu s předloženou CN ze dne 18. 8. 2020 společnost Profesionálové, a. s. Haškova 1714/3, Hradec Králové 500 02, IČ: 288 06 123.**

Hlasování: pro: 1,2,3,4,5,7,8,9,10,11, proti: -, zdrželi se: -, omluveni: 6.

Schválená společnost poskytuje komplexní služby pro obec napříč dotačními tituly. Podklady k uvedené společnosti projednali předsedové kontrolního a finančního výboru a souhlasí s navrženým postupem.

- **Schvaluje zahájit projekční činnosti vestavby bytových jednotek ve 2NP Těchonín, č. p. 188 s projektantem Danielem Krejsou, Těchonín-Celné 102, 561 64 Jablonné nad Orlicí, IČ: 62037463 za cenu 269.000 Kč vč. DPH.**

Hlasování: pro: 1,2,3,4,5,7,8,9,10,11, proti: -, zdrželi se: -, omluveni: 6.

Obec se v minulosti zabývala vestavbou čtyř bytových jednotek do podkroví budovy školní jídelny č. p. 188 Těchonín. Vzhledem k novým možnostem dotací starosta p. Sedláček předložil návrh na realizaci vestavby čtyř bytů v prostoru podkroví nad ŠJ. Při průzkumu trhu oslovil starosta p. Sedláček projektanty pro tuto akci, na obec byly doručeny nabídky:

- Daniel Krejsa, Těchonín-Celné 102, 561 64 Jablonné nad Orlicí, IČ: 62037463, cena 269.000 Kč vč. DPH
- Ing. Josef Buryška, Nekoř 345, IČ: 74731726, cena 288.375 Kč vč. DPH
- Ing. Michal Mikyska, Slezská 725, 561 64 Jablonné nad Orlicí, IČ: 73989509, cena 346.050 Kč vč. DPH.

- **Schvaluje projektovou kancelář Profesionálové, a. s. Haškova 1714/3, Hradec Králové 500 02,**

ÍČ: 288 06 123 pro projektový management k akci: Vestavba bytových jednotek ve 2NP Těchonín, č. p. 188 a podání žádosti do dotačního titulu Ministerstva financí ČR pod názvem Podpora výstavby, obnovy a provozování komunální infrastruktury DT 298D2230.

Hlasování: pro: 1,2,3,4,5,7,8,9,10,11, proti: -, zdrželi se: -, omluveni: 6.

Dotace pro uvedenou akci spadá pod titul Ministerstva financí ČR s názvem Podpora výstavby, obnovy a provozování komunální infrastruktury DT 298D2230.

- **Bere na vědomí návrh projektových záměrů pro období 2020 – 2025 a zahájení projekční činnosti jednotlivých záměrů.**

Starosta p. Sedláček v nedávné minulosti vyzval zastupitele k předložení návrhů projektových záměrů, které by mohly být v budoucnu realizovány. Starosta p. Sedláček nyní předkládá seznam projektových záměrů:

- Lokalita pro výstavbu „U Kasáren“
- Zateplení budovy školní jídelny č. p. 188 vč. obnovy vytápění a vzduchotechniky
- Vybudování 4 bytových jednotek v prostoru podkroví ŠJ Těchonín č. p. 188
- Kanalizace v obci
- Vybudování 10 - 12 bytových jednotek v č. p. 177 Těchonín
- Rekonstrukce lávky pro pěši u č. p. 36 Celné
- Výstavba zázemí – odpočinkové zóny v MŠ (podkroví)
- Rekonstrukce VO v místní části Celné
- Rekonstrukce VO v místní části Těchonín
- Rekonstrukce komunikací vč. chodníků u bytových domů
- Zateplení bytového domu č. p. 71 Těchonín a č. p. 110 Celné
- Investice do prodejny v Celném spojené s její údržbou
- Obecní dům – č. p. 95 Těchonín – komunitní centrum pro občany
- Naučná stezka
- Dětské a volnočasové hřiště v Celném

Starosta p. Sedláček seznámil zastupitele s jednotlivými projektovými záměry, s možnostmi dotačního spolufinancování a projekční činností. V rámci diskuse byla představena vize rozvoje obce. K uvedeným projektovým záměrům se zastupitelstvo vrátí v následujících ZO, kde budou stanoveny prioritní záměry a bude projednáno zahájení dalšího postupu. V rámci obecní rozpravy se zastupitelé shodli na důležitosti přípravy jednotlivých záměrů v návaznosti na rozvoj obce.

- **Schvaluje uzavření dodatku k SOD č. 1 ke smlouvě o dílo č. 2020/15 se společností VAKSTAV, spol. s r. o. k akci „Oprava a výstavba obslužného chodníku u BD č. p. 166, Těchonín vč. výstavby parkovacích stání pro automobily rezidentů“.**

Hlasování: pro: 1,2,3,4,5,7,8,9,10,11, proti: -, zdrželi se: -, omluveni: 6.

Starosta p. Sedláček informoval o předání staveniště zhotovitelem. Obec je spokojena jak s přístupem zhotovitele, tak s komunikací zaměstnanců zhotovitele. Okolí domu č. p. 166 je pěkné a zvýšila se užitná hodnota objektu. Schvalované vícepráce ve výši 10.000 Kč byly vyvolány společnou dohodou, došlo k prodloužení chodníku, doplnění kanálové vpusti a k opravě nepředvídatelného stavu sklepního okénka pod hlavním vchodem.

- **Bere na vědomí informace o průběhu „Energetické úspory v bytových domech – Obec Těchonín – část 1 A – zateplení bytových domů č. p. 178, 179, 180“.**

Starosta p. Sedláček opakovaně o stavu akce průběžně informuje na každém ZO. Akce bude ukončena, i přes příslib dřívějšího termínu ukončení, až k smluvnímu termínu, tedy do konce září 2020. Uskutečnila se pracovní schůzka s p. Voznickým, ředitelem společnosti KPV systém, kde byl informován o postoji obce k probíhající realizaci. Momentálně jsou po dohodě vyměněny balkonové sestavy, proběhlo předláždění a dokončují a opravují se stropy v suterénech jednotlivých domů.

- **Bere na vědomí informace k zahájení činnosti v rámci akce: „Pořízení městského mobiliáře – Těchonín“ v rámci projektu Malý Leader pro Orlicko.**

Starosta p. Sedláček informoval o přípravě místa pro přesun kontejnerů ze stávajících, nevyhovujících míst na místa nová (dolní část Těchonína a Celné). Obec již má k dispozici k instalaci vývěsní vitríny.

- **Schvaluje návrh kupní smlouvy na stavební parcelu číslo st. 61, jejíž součástí je stavba: Těchonín, č. p. 63, rodinný dům, dále na pozemkovou parcelu číslo 159, trvalý travní porost, pozemkovou parcelu číslo 162, trvalý travní porost, a pozemkovou parcelu číslo 178, trvalý travní porost, vše v k.ú. Těchonín.**

Hlasování: pro: 1,3,4,5,7,8,9,11, proti: 2, zdrželi se: 10, omluveni: 6.

Starosta p. Sedláček předložil ke schválení návrh kupní smlouvy s částkou 5.000 Kč.

Diskuse: (příspěvky byly vzaty na vědomí)

Starosta p. Sedláček

- Uvedl, že občan Celného vznesl dotaz, zda by si mohl umístit jeho popelnici např. k místnímu obchodu. Důvodem dotazu je to, že se technika svozové firmy nedostane k bydlišti tazatele. Obec nemá námitek pod podmínkou souhlasu od nájemců prodejny.
- Poděkoval zastupiteli p. Venclovi a věnoval mu knihu Hasičská technika v Pardubickém kraji. Kniha obsahuje i údaje o historické hasičské technice těchonínských a celenských hasičů. Zastupitel p. Vencel se zasadil o otištění uvedených údajů včetně vyobrazení naší hasičské stříkačky FLADER. Obec několik vydání knihy pořídila, budou vhodným dárkem při různých příležitostech. Děkuje.

Zastupitel p. Vencel

- Podal zprávu o pracech na připojení dvou svítidel obecního orientačního osvětlení na hranici Celné - Těchonín. Předpoklad dokončení prací je konec roku 2020.

JEDNÁNÍ DNE 16. 9. 2020

ověřovatelé zápisu: Leicht Jan, Ing. Nepustil Aleš

zapisovatel: Ing. Šimek Ladislav

přítomno zastupitelů: 11/11

Omluveni: ---

přítomno občanů/hostů: 3/0

Zastupitelstvo obce:

- **Schvaluje program jednání ZO a návrh ověřovatelů zápisu.**

Hlasování: pro: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11, proti: -, zdrželi se: -, omluveni: -.

Jednotlivé body programu a návrhy k nim předkládá starosta obce Josef Sedláček, pokud není uvedeno jinak.

- **Úkoly z minulého ZO.**

Z minulého zasedání nevzešel žádný úkol.

- **Bere na vědomí informace k zajištění dopravní obslužnosti v obci.**

Starosta p. Sedláček informoval, že obec nepřijala dosud žádnou stížnost, připomínku či podnět k dopravní obslužnosti obce. Je v provozu čekárna na vlakové zastávce, předpokládá se její provoz i nadále. Starosta p. Sedláček vyzývá zastupitele i občany, aby se neváhali na obec obrátit s připomínkami či podněty.

- **Bere na vědomí informace o odvozu a skládkování komunálního odpadu.**

Starosta p. Sedláček uvedl, že odpadové hospodářství, likvidaci a svoz směsného odpadu pro obec zajišťuje společnost KOS Jablonné nad Orlicí. Pytle na tříděný odpad jsou bezplatně k dispozici na obecním úřadě. Obec postupně vymění u obecních objektů kovové popelnice za hranaté plastové

s kolečky. Kontejnery v dolním Těchoníně a na Celném budou v blízké době přesunuty na nová místa v rámci akce Malý Leader pro Orlicko 2020 „Pořízení městského mobiliáře – Těchonín“.

Stále se opakují nešvary a nezodpovědné jednání některých jedinců, zejména netřídění složek komunálního odpadu, zaplnění kontejnerů bezprostředně po jejich vyvezení a nedostatečné využívání bezplatného režimu svozů dům od domu. Starosta p. Sedláček znovu zopakoval zákonnou povinnost každého občana třídít odpady a dodržovat obecně závaznou vyhlášku č. 3/2019 (stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem na území obce Těchonín).

• **Bere na vědomí zprávu o činnosti Sboru dobrovolných hasičů.**

Zprávu za nepřítomného starostu SDH přečetl starosta p. Sedláček.

• **Bere na vědomí rozpočtové opatření č. 5/2020.**

Obsahem opatření je příjem za pobytové poplatky 3.000 Kč, jednorázový příspěvek pro obec ve výši 723.750 Kč, dotace na volby ve výši 62.000 Kč, stočné z obecních ČOVek ve výši 10.000 Kč a pronájem ČOVky u bytovek ve výši 6.000 Kč. Zvýšily se výdaje na vývěsní vitríny. Výsledkem rozpočtové změny je přírůstek peněžních prostředků ve výši 774.750 Kč. Zvýšené výdaje na vitríny budou kryty dotací, kterou obec obdrží v budoucnu.

• **Bere na vědomí informace o průběhu akce „Energetické úspory v bytových domech – Obec Těchonín – část 1 A – zateplení bytových domů č. p. 178, 179, 180“.**

Starosta p. Sedláček informoval o posledním kontrolním dni 11. září 2020, kterého se s ním zúčastnil zástupce technického dozoru investora a stavbyvedoucí společnosti KPV systém. Řešily se konkrétní nedostatky, které budou odstraněny do 30. září 2020, což je i termín předání celého díla. Jednou z vad je padání tepelné izolace ve sklepech bytových domů. Podle zhotovitele se jedná o dílčí závadu v řádu procent zateplené plochy sklepů, která je opravována. Na dílo pro předání platí záruka. Dne 25. září 2020 započne proces předávání díla obci.

• **Bere na vědomí informace k zahájení činností v rámci akce: „Pořízení městského mobiliáře – Těchonín“ v rámci projektu Malý Leader pro Orlicko.**

V rámci uvedené akce se momentálně řeší konkrétní umístění vývěsních vitrín v dolní části Těchonína a úprava nových kontejnerových míst (osazení základových patek a přípravy k montáži zástěn).

• **Schvaluje podpis smlouvy o poskytnutí účelového příspěvku mezi MAS ORLICKO, z.s. a Obcí Těchonín v rámci projektu Malý Leader pro Orlicko, název akce „Zkvalitnění zázemí a úprava prostor u členských organizací MAS ORLICKO, z.s.“ pro projekt „Pořízení městského mobiliáře – Těchonín“.**

Hlasování: pro: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11, proti: -, zdrželi se: -, omluveni: -.

Hodnota finanční podpory je 137.776 Kč, celkové předpokládané náklady akce by měli činit 196.565 Kč. Náklady obce budou 58.789 Kč, konečné vyúčtování reálných nákladů se může ještě změnit.

• **Schvaluje podpis příkazní smlouvy č. PS 2090515235 pro administraci žádosti o dotaci v rámci dotačního programu MF k akci: „Energetické úspory objektu školní jídelny Těchonín č. p. 188“ se společností Profesionálové, a. s., Hradec Králové, Haškova 1714/3, PSČ 500 02, IČ: 28806123.**

Hlasování: pro: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11, proti: -, zdrželi se: -, omluveni: -.

• **Schvaluje podpis příkazní smlouvy č. PS 2090515236 pro dotační management v rámci dotačního programu MF k akci: „Energetické úspory objektu školní jídelny Těchonín č. p. 188“ se společností Profesionálové, a. s., Hradec Králové, Haškova 1714/3, PSČ 500 02, IČ: 28806123.**

Hlasování: pro: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11, proti: -, zdrželi se: -, omluveni: -.

• **Schvaluje podpis příkazní smlouvy č. PS 2090515237 pro administraci žádosti o dotaci v rámci**

dotačního programu MF k akci: „Vestavba bytů ve 2 NP objektu školní jídelny Těchonín č. p. 188“ se společností Profesionálové, a. s., Hradec Králové, Haškova 1714/3, PSČ 500 02, IČ: 2880612.

Hlasování: pro: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11, proti: -, zdrželi se: -, omluveni: -.

- Schvaluje podpis příkazní smlouvy č. PS 2090515238 pro dotační management v rámci dotačního programu MF k akci: „Vestavba bytů ve 2 NP objektu školní jídelny Těchonín č. p. 188“ se společností Profesionálové, a. s., Hradec Králové, Haškova 1714/3, PSČ 500 02, IČ: 28806123.

Hlasování: pro: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11, proti: -, zdrželi se: -, omluveni: -.

- Schvaluje podpis příkazní smlouvy č. PS 2090515239 pro výkon zadavatelských činností a souvisejících právních úkonů při zadávání veřejné zakázky: „Energetické úspory objektu školní jídelny Těchonín č. p. 188“ a „Vestavba bytů ve 2 NP objektu školní jídelny Těchonín č. p. 188“ se společností Profesionálové, a. s., Hradec Králové, Haškova 1714/3, PSČ 500 02, IČ: 28806123 v rámci dotačního programu MF.

Hlasování: pro: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11, proti: -, zdrželi se: -, omluveni: -.

- Schvaluje spolupráci na realizaci zakázky: „Energetické úspory objektu školní jídelny Těchonín č. p. 188“ v rámci dotačního programu: „OPŽP - 5. 1. a + 5. 1. b Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie se společností Profesionálové, a. s., Hradec Králové, Haškova 1714/3, PSČ 500 02, IČ: 28806123, dle předložených cenových nabídek.

Hlasování: pro: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11, proti: -, zdrželi se: -, omluveni: -.

- Schvaluje podpis příkazní smlouvy č. PS 2090515251 pro administraci žádosti o dotaci z dotačního programu OPŽP k akci: „Energetické úspory objektu školní jídelny Těchonín č. p. 188“ (zateplení obálky domu vč. výměn výplní stavebních otvorů a výměny zdroje tepla vč. otopné soustavy) se společností Profesionálové, a. s., Hradec Králové, Haškova 1714/3, PSČ 500 02, IČ: 28806123.

Hlasování: pro: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11, proti: -, zdrželi se: -, omluveni: -.

- Schvaluje podpis příkazní smlouvy č. PS 2090515252 pro administraci žádosti o dotaci z dotačního programu OPŽP k akci: „Energetické úspory objektu školní jídelny Těchonín č. p. 188“ (výměna vzduchotechniky s rekuperací) se společností Profesionálové, a. s., Hradec Králové, Haškova 1714/3, PSČ 500 02, IČ: 28806123.

Hlasování: pro: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11, proti: -, zdrželi se: -, omluveni: -.

- Schvaluje podpis příkazní smlouvy č. PS 2090515253 pro dotační management v rámci dotačního programu OPŽP k akci: „Energetické úspory objektu školní jídelny Těchonín č. p. 188“ (zateplení obálky domu vč. výměn výplní stavebních otvorů a výměny zdroje tepla vč. otopné soustavy) a (výměna vzduchotechniky s rekuperací) se společností Profesionálové, a. s., Hradec Králové, Haškova 1714/3, PSČ 500 02, IČ: 28806123.

Hlasování: pro: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11, proti: -, zdrželi se: -, omluveni: -.

Schválení výše uvedených smluv je nezbytné pro management a administraci žádostí o dotace na opravy školní jídelny č. p. 188 Těchonín. Zastupitelé obce byli s obsahem schvalovaných smluv s předstihem seznámeni a nemají připomínky.

- Schvaluje podpis smlouvy o bezúplatném převodu vlastnictví č. 2077355414 mezi Českou republikou – Ministerstvem obrany a Obcí Těchonín na pozemek p. p. č. 969/27 ostatní plocha, manipulační plocha, výměra 250 m² zapsaný na LV 45 pro k. ú. Těchonín, obec Těchonín, u Katastrálního úřadu pro Pardubický kraj, Katastrální pracoviště Ústí nad Orlicí se sídlem v Ústí nad Orlicí.

Hlasování: pro: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11, proti: -, zdrželi se: -, omluveni: -.

- Bere na vědomí žádost o prodej části pozemkové parc. č. 959/4 v k. ú. a obci Těchonín o výměře

cca 380 m².

Starosta p. Sedláček informoval o doručení žádosti zastupitele p. Leichta a navrhuje přesunout rozhodnutí o záměru prodeje na následující zasedání. Žadatel p. Leicht je připraven po dohodě zastupitele seznámit s dotčenou částí pozemku.

- **Schvaluje podpis smlouvy o poskytnutí dotace z Programu obnovy venkova ev. č. OPŽP/20/22794 pro akci: „Rekonstrukce a výstavba obslužného chodníku u BD č. p. 166“.**

Hlasování: pro: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11, proti: -, zdrželi se: -, omluveni: -.

Diskuse: (příspěvky byly vzaty na vědomí)

Starosta p. Sedláček:

- Připomněl novou lavičku u autobusové zastávky naproti kostelu sv. Markéty, kterou občanům obce věnovala společnost KovoKrab (www.kovokrab.cz) a věří, že bude ozdobou zastávky. Na lavičce ještě bude provedena drobná úprava a pak se na stanoviště trvale vrátí.

Občan p. Kaplan:

- Vznel připomínku k umístění lavičky. Starosta p. Sedláček vysvětlil, že jiné než stávající umístění lavičky není, s ohledem na platné normy, možné.

Starosta p. Sedláček:

- Připomněl nastávající volby do zastupitelstva Pardubického kraje, které proběhnou ve dnech 2. - 3. října 2020 ve volebních místnostech:
 - okrsek č. 1 - Celné, kabiny hřiště na Celném
 - okrsek č. 2 - Těchonín, zasedací místnost obecního úřadu.
- Přednesl poděkování ředitele Odborného léčebného ústavu Albertinum v Žamberku za příspěvek obce tomuto ústavu.
- Informoval o přípravě tradičního Silvestrovského ohňostroje, v rámci které se zahájí obvyklá sbírka. Ohňostroj bude opět na louce vedle místního hřbitova.

Zastupitel p. Venc:

- Informoval o nezměněném pokračování provozu čekárny na vlakovém nádraží.
- Dále navrhuje instalovat do rozvodné skříně orientačního osvětlení vypínač, který by pro účely promítání „letního kina“ u budovy hasičské zbrojnice ovládal svítidlo osvětlení.
- Tlumočil připomínku občanky ke stavu stromů na pravém břehu Tiché Orlice v místě svodidel před částí Celné ve směru od Těchonína.

Zastupitel p. Olšar:

- Navrhuje úsek projít, vyhodnotit stav stromů a případně učinit další opatření.

Občan p. Kaplan:

- Upozornil na neutěšený stav u nově zrekonstruovaného bytového domu č. p. 166 Těchonín a konstatoval: „Je škoda, že nově pěkně upravené okolí bytového domu č. p. 166 hyzdí nepořádek způsobený jeho nájemníky“.
- Starosta p. Sedláček přislíbil projednání s nájemníky domu a zjištění, komu nepořádek patří.
- Upozornil na havarijný stav dřevěného zábradlí u morového sloupu u bytového domu č. p. 166 Těchonín. Dále navrhuje osazení volných prostor v chodnících od kostela sv. Markéty k nádraží květinovou výzdobou.
- Starosta p. Sedláček připomněl, že výrobce zábradlí je p. Kaplan. Navrhuje tedy, aby se p. Kaplan dostavil na obecní úřad k projednání obou připomínek, návrhu řešení a k případné spolupráci.

Informační zdroj: Zápisy z jednání Zastupitelstva obce Těchonín, zpracoval: Aleš Nepustil

Z HISTORIE TĚCHONÍNA

Pašeráctví pod Orlickými horami

Nedávno jsem byla studeneckým starostou panem Strasmeierem požádána, zda bych nepronesla pár vět při velmi pěkné akci na Studeném. Dne 25. července odpoledne byla v této obci ve sportovním areálu vedle Podskaláku slavnostně odhalena dřevěná socha pašeráka. Mnozí asi víte, proč právě ve Studeném. Ovšem pro ty, kterým zůstala pašerácká podorlická historie utajena, využívám stránky z historie naší obce, abych trochu činnost pašeráků v minulých stoletích v našem kraji přiblížila. Dost faktů znám z dějepisu, ale místní příhody jen z knihy svého otce Na modrou stranu, pašeráci! Narodil se totiž v Bořitově (u nás se říká na Bořítavě) a prožil zde dětství a mládí.

Téma pašeráctví (tady se říkalo pašariny) mu nebylo tedy neznámé. Vyprávění o pašerácích (pašarích) slýchal odmala, ale později ještě vyslechl mnohé příběhy z úst pamětníků. Z místních to byli především Anna Horníčková, pak jeho starší bratr Alois Špinler, Jan Bouchal a Daniel Bednář. Jejich náměty a také dalších pamětníků z okolí pak zpracoval ve svých povídkách.

Proč se věnoval právě pašeráctví a chtěl staré příběhy zachovat pro další pokolení? Protože věděl dobře, co obyvatelé Studeného a dalších českých obcí blízko hranic s Pruskem k této činnosti vedlo. Zapsal si do svých poznámek, že v roce 1910 bylo v obci 298 obyvatel. Co ho zaujalo při rozboru sčítání především? Z 298 obyvatel bylo jen 18 osob nad 60 let, z toho nad 80 pouze tři. Určitě i to dokladovalo těžký život místních obyvatel. Skutečnost, že většina měla zapsáno jako povolání tkalcovství (52), pak rolnictví (43) a 19 knoflíkářství, byla pro podhorský kraj typická. Žádné z nich však nezajistilo většinou mnohačlenným rodinám (často s deseti i více dětmi) potřebnou obživu. V mnohých chalupách hrčely i dva stavy, ale z dřiny chudých tkalců bohatli červenovodští faktori, kterým odváděli hotové dílo. Domácí tkalcovství trvalo až do první světové války, hlavně do založení tkalcoven v Těchoníně a Nekoři. Pokud jde o rolnictví, většina místních byli chalupníci, nebo chalupníci kozičkáři, jak se říkalo, a jejich pozemky sotva uživily rodinu. Bídny výdělek přinášelo i šití nitěných knoflíků, což v rodinách musely dělat i děti. Především tedy chudoba zdejších obyvatel byla příčinou toho, že mnozí z nich vylepšovali živobytí pytláčením, nebo hlavně pašeráctvím.

Je jisté, že pašeráctví neexistovalo jen zde, při hranicích s pruským Kladskem. Pašovalo se téměř při všech hranicích, a to různé, především cenově nedostupné zboží, nebo to, na něž bylo uvaleno velké clo a mýto. To by bylo ovšem na dlouhé vyprávění. Pro pašeráctví byl dřív spíš termín podloudnictví, a i když se pašovalo i v minulých stoletích, až v roce 1842 byla ustavena tzv. Finanční stráž, jež měla na hranici zasahovat proti pašerákům a hlídat výběr cla. Po ztrátě Slezska za Marie Terezie se pašovala hlavně sůl z Wieliczky, později i další zboží, například petrolej a lihoviny. Od konce 19. století vyráběly německé chemické továrny sacharin, tedy cukrín (tady se říkalo cukrlín). Toto umělé sladidlo bylo levnější, než cukr, nesmělo se tedy dovážet. Pro pašare se jeho pašování stalo důležitým zdrojem obživy a pro chudé až do roku 1938 mnohem levnějším slazením. Pro bohatší se přenášely i homole cukru, zrnková káva, čokoláda, látky, šaty, obuv, tabák, umělý med, ryby atd. Zvláštním pa-

*Dřevěná socha pašeráka na Studeném
(foto: Daniel Špinler)*

šařským zbožím byl ovšem arzenik, česky otrušík a jinak z němčiny prostě utrejch. Pašování tohoto jedu se trestalo mnohem přísněji. A k čemu byl dobrý? Hlavně konští handlíři ho přidávali do krmení starším koňům, aby zlepšili vzhled jejich srsti, dodali jí lesk a koně tak poněkud omladili.

Co bylo pro pašáře důležité? Musel mít odvalu, být tělesně zdatný a taky trochu důvtipný. Pro vůdce byly moc dobré kontakty na obou stranách. Znalost terénu se stala pro místní pašáře velkou výhodou. Pro pašované zboží museli mít také dobře vymyšlené úkryty ve vsi, nebo u kamarádů v okolí.

Měli také dobře vysledované trasy Finanční stráže. Tak se pašerácké výpravy ze Studeného stavovaly hlavně v kladském „Štambachu“ (Kamieneczyk), „Mitvaldu“ (Mezilesí) a kontakty vedly až do „Háblšvertu“ (Bystřice Kladská). V hospůdkách a u překupníků tam často narazili na pašeráky z moravského Písařova, což byla stejně jako Studené vyhlášená pašerácká ves. Výhodnější bylo pašovat ve skupině, ale vyskytli se i ti, kteří pašovali na vlastní pěst. Na paš se vydávaly i ženy ze vsi, ovšem jen málokdy. Jména, která se v knize mého otce často opakují, jsou Bárnetovi, Netušilovi, Frimlovi, Strnadovi, Koskovi atd. Vyprávěné příběhy jsou někdy napínavé, někdy veselé, ale mnohé také smutné, protože nešťastnou shodou okolností dopadly špatně. Financové plnili svou povinnost, i když někteří občas přimhouřili i oko. Věděli dobře, že většinu pašeráků, hlavně těch studeneckých, hnala k pašování bída. Když byla z obavy z rozpínavosti nacistického Německa k hlídání hranic ustanovena po roce 1935 SOS (Stráž obrany státu), měli už strážci jiné starosti, než honit české pašeráky. Po Mnichovu skončili s pašováním i studenečtí pašáři, to už šlo skutečně o život.

Pokud vás zajímá, jestli se vyskytly rodiny pašářů v naší obci, pak musím prozradit, že mezi místními a kladskými Němci nebyly zrovna moc hřejivé vztahy. Mladkovští Němci prý říkali ve svém místním nářečí: „Aus dem Praischa kommt khe guder Wind und khe gudes Kind.“ (Z Prajska nepříjde žádný dobrý vítr a žádné dobré dítě.). Proto ani pašeráctví mezi nimi nekvetlo. V Celném se snad měl podílet na pašování koní hostinský z Gráčenky Pietsch. Pašáři samozřejmě užívali cest i lesů v Celném a Těchoníně, často chodili přes Dřínovku a skrýše měli i v Dolním lese. Těchonínský Josef Balcar (domek pod skálou vedle Liebichových) ukrýval pašářům zboží, nejčastěji cukerin, ve svém včelíně. Střídaly se v něm úly plné včel a medu s úly se sladidlem umělým.

Je vám asi zřejmé, že naši pašáři nebyli žádní krvežízniví lotři a zloději. Byli to odvážní lidé, které bída přinutila vylepšovat živobytí své rodině a dalším, kdo potřebovali. Je pěkné, že na pašeráckou historii se nezapomíná. Důkazem je akce na Studeném. Víím, že další podobné se odehrávají i jinde, například v Orlickém Záhoří, kde je zajímavá Pašerácká naučná stezka a každý rok přibývá při Dřevorubecké soutěži dřevěná socha pašeráka. Myslím, že je dobré nacházet poučení i v místní historii.

Dva pašeráci z Orlického Záhoří

*Obrázek Jarmily Haldové pro
Pašeráckou stezku v Orlickém Záhoří*

Je vám asi zřejmé, že naši pašáři nebyli žádní krvežízniví lotři a zloději. Byli to odvážní lidé, které bída přinutila vylepšovat živobytí své rodině a dalším, kdo potřebovali. Je pěkné, že na pašeráckou historii se nezapomíná. Důkazem je akce na Studeném. Víím, že další podobné se odehrávají i jinde, například v Orlickém Záhoří, kde je zajímavá Pašerácká naučná stezka a každý rok přibývá při Dřevorubecké soutěži dřevěná socha pašeráka. Myslím, že je dobré nacházet poučení i v místní historii.

Fotbal Těchonín (www.fotbal-techonin.net)

Těchonínští fotbalisté mají celou sezónu nabitou zápasy. I když se naši hráči neumísťují na předních příčkách bodování, myslím si, že na hřišti hrají pěknou a čestnou hru. Děkujeme!

Tabulka v sezóně 2020/2021 v soutěži VIA VINI Okresní přebor III.třídy

	tým	Z	V	R	P	skóre	body
1.	FK Kerhartice	7	6	0	1	22:05	18
2.	FC Jiskra 2008 C	7	6	0	1	22:09	17
3.	FC Jiskra 2008 B	7	5	0	2	35:13	15
4.	TJ Sokol Tatenice B	7	5	0	2	25:13	15
5.	Fotbal Žichlínek B	7	5	0	2	15:12	15
6.	1. FC Žamberk B	7	4	0	3	12:15	11
7.	TJ Sokol Libchavy B	7	3	0	4	15:16	10
8.	AFK Kunvald	7	3	0	4	17:24	10
9.	TJ Sokol Helvíkovice	7	3	0	4	13:21	9
10.	TJ Sokol Dolní Třešňovec	7	3	0	4	11:26	8
11.	TJ Tatran Lichkov	7	2	0	5	14:16	7
12.	Sokol Bořkovice	7	2	0	5	12:15	7
13.	TJ Luková	7	2	0	5	8:23	5
14.	TJ Sokol Těchonín	7	0	0	7	8:21	0

Rozpis zápasů v sezóně 2020/2021 v soutěži VIA VINI Okresní přebor III.třídy

kolo	datum a čas	domáci	výsledek	hosté
1. kolo	09.08. 16:00	TJ Luková	2 : 1	TJ Sokol Těchonín
2. kolo	15.08. 16:00	TJ Sokol Těchonín	0 : 3	FC Jiskra 2008 C
3. kolo	22.08. 15:30	Sokol Bořkovice	4 : 1	TJ Sokol Těchonín
4. kolo	29.08. 16:00	TJ Sokol Těchonín	3 : 4	AFK Kunvald
5. kolo	06.09. 16:00	TJ Sokol Tatenice B	3 : 1	TJ Sokol Těchonín
6. kolo	12.09. 16:00	TJ Sokol Těchonín	2 : 3	TJ Sokol Dolní Třešňovec
7. kolo	19.09. 15:30	TJ Tatran Lichkov	2 : 0	TJ Sokol Těchonín
8. kolo	26.09. 15:30	TJ Sokol Těchonín	--	TJ Sokol Helvíkovice
9. kolo	03.10. 15:00	FC Jiskra 2008 B	--	TJ Sokol Těchonín
10. kolo	10.10. 15:00	TJ Sokol Těchonín	--	1. FC Žamberk B
11. kolo	17.10. 14:30	Fotbal Žichlínek B	--	TJ Sokol Těchonín
12. kolo	24.10. 14:00	FK Kerhartice	--	TJ Sokol Těchonín
13. kolo	31.10. 14:30	TJ Sokol Těchonín	--	TJ Sokol Libchavy B

Tereza Živná

HC Těchonín (www.hctechonin.cz)

Hokejový kolotoč se opět rozjíždí!!!

Hráči Těchonína vstupují do 11. sezóny, kdy se opět přihlásili do Holba LHL ligy. Pro LHL ligu to bude už 17. ročník. Letošní sezóna začne trochu jinak než předešlé ročníky. Je potřeba nejdříve dohrát loňský ročník LHL ligy, protože kvůli Covidu skončila sezóna už v únoru a hráčům Těchonína zbývá odehrát 2 zápasy v 1. lize. Zápas číslo 18 se odehrál v neděli 13. 9. , kdy Těchonín narazil na tým Lazy Neckers, který dokázal porazit 6:2. Poté nás čeká 19. zápas v neděli 27. 9. proti Jedlí. Po ukončení a vyhodnocení předešlé sezóny 2019/20 se plynule naváže na novou sezónu 2020/21.

Do nové sezóny se přihlásilo celkem 39 týmů. Těchonín nastoupí opět do 1. ligy, což je pro tým

velký úspěch a splněný cíl, který si hráči dali před ukončením starého ročníku. Udržet se v 1. lize a konkurovat týmům, které mají na soupisce bývalé hráče okresních a krajských soutěží, bude čím dál složitější. Prozatím hodnocení týmu může být kladné. Úspěch můžeme přisuzovat hlavně týmovému výkonu, neměníci se sestavě a vyrovnanosti brankařů, na kterých to stojí.

Soupis týmů 1.ligy:

- 1 SOMA
- 2 Heat Tech
- 3 CBA Nuget
- 4 Tygři
- 5 Králíky
- 6 Klas Nekoř
- 7 Yellow Sharks
- 8 Flyers
- 9 Lazy Neckers
- 10 Cyklo
- 11 H.C. Těchonín
- 12 AVX Lanškroun
- 13 Jedlí

2.liga	Z	V	R	P	skóre	body
HC Kohouti	6	2	1	3	21 : 27	5
Lazy Neckers	5	4		1	32 : 17	8
Cyklo	6	2	1	3	21 : 23	5
Těchonín	5	3		2	19 : 15	6
Flyers	5	5			19 : 6	10
AVX	6	2		4	27 : 31	4
Jedlí	5			5	11 : 31	0

Tým zůstal kompletní a beze změn:

Brankaři: Tomáš Jansa, Ondřej Exler, František Brdečka

Obránci: David Ordoš „C“, Radek Fišer, Václav Šegita, Miloslav Diblík, Štěpán Kuklík

Útočníci: Michal Ordoš, Michal Šparlínek, Martin Petr, Josef Matyáš, David Krejsa, Roman Richtř, Ondřej Exler, Jaroslav Vomočil, Tomáš Krč

Hráči Těchonína se těší na novou sezónu a opět budou bojovat na maximum v každém zápase, aby se drželi i nadále na špičce ligy a dělali tak dobré jméno svým podporovatelům, jako je obec Těchonín, Tipu creative a Doktor Kladivo. Děkujeme!

Hráči Těchonína opět myslí i na občany obce a jejich pohyb, a tak se podařilo zamluvit ledovou plochu v Lanškrounské hale. Volné bruslení pro občany Těchonína se koná 27. 12. 2020 od 15:15, a pokud to Covid dovolí, na všechny se těšíme.

Michal Ordoš

Sbor dobrovolných hasičů Těchonín (www.hasici-techonin.cz)

Jaké akce SDH Těchonín přes léto organizovalo a zajišťovalo na nich občerstvení, se dozvíte nyní. První akcí byl Memorál Jiřího Leichta, tedy časovka jízdních kol, která se konala dne 17. 7. 2020. Závodníci se po závodě měli možnost občerstvit jak u stánku s pivem a nealkem, tak také pro ně bylo připraveno vynikající jídlo. Tradiční langoše, na které těsto připravuje Žaneta Budišová, mizely rychlostí blesku. Žaneta Budišová, Anička Břinčilová, Jana Trojanová a já jsme měly co dělat, abychom požadavky závodníků stíhaly, jelikož k langošům jsme nabízely ještě hranolky a párky, které si závod-

níci sami opékali na ohni. Nechyběla ani grilovaná kuřata, o jejichž přípravu se postaral Milan Bartoň. Poděkování patří nejen zmíněným, ale všem, kteří jakýmkoliv způsobem přidali ruku k dílu na této akci.

Na konci prázdnin dne 28. 8. 2020 proběhlo loučení s prázdninami v podobě Letního kina. Na své si jistě přišli jak dospělí, tak i děti. Ke sledování pohádky i filmu si mohli zakoupit tradiční bramboráky vylepšené masovou směsí, nebo hranolky. Podrobnosti o této akci najdete viz článek „Letní kino“.

Za uplynulé období se také činila naše výjezdová jednotka. V neděli 26. 7. 2020 byl vyhlášen poplach. Naše výjezdová jednotka ve složení Petr Dušek, Roman Kouba a Roman Hrdina jeli pomáhat jablonským hasičům se spadlým stromem. Strom spadl mezi Těchonínem a Celným na cestu a vyvrátil stožár veřejného osvětlení.

Naše sdružení bylo osloveno Pochodnickým spolkem o zajištění občerstvení na Pochod cti a odvahy, který se bude konat v sobotu 26. 9. 2020. Zajišťovat budeme 200 porcí gulášové polévky a asi 15 porcí bramborového salátu s řízkem. Bližší informace o této události se dočtete v příštím vydání TL.

Na závěr bych chtěla ještě jednou poděkovat všem, kteří jsou ochotni věnovat svůj volný čas na zajištění těchto událostí. Mějte se všichni krásně, buďte zdraví a příště se na Vás budu opět těšit.

jednatelka Zuzana Foglová

Mladí hasiči

Jarní sezónu mladým hasičům předčasně ukončila omezení spojená s Covid-19, a tak jsme se všichni moc těšili na léto a prázdniny.

I letošní srpen byl ve znamení tradičního soustředění. Opět jsme se na 4 dny přestěhovali do chaty Bedřichovka v Orlickém Záhoří.

Děti čekaly skvělé soutěžní hry. Díky sluníčku a dobrému počasí se pobavily u různých činností, včetně přenášení vody nebo střelení ze vzduchovek. Sobotní program byl jasný - celodenní výlet - tentokrát byla cílem nová rozhledna na Velké Deštné. Podařilo se nám zajistit autobus i výhodnou cenu za lanovku z Deštného

v Orlických horách. Provozovatel Masarykovy chaty pan Souček nás mile překvapil ochotou, se kterou se nám věnoval, a připravil nám výbornou gulášovou polévku (také za dohodnutou zlevněnou cenu) - patří mu tímto naše velké díky. Letos s námi bylo rekordních 31 dětí, z toho 4 starší už coby instruktoři. Pobyt se velmi vydařil a vše završila super-strašidelná noční stezka odvahy (děkujeme starším hasičům za přípravu).

Od 8. září se již scházíme na pravidelných schůzkách a velmi poctivě se připravujeme na Závod požární všestrannosti, který se uskuteční v Bystřeci v sobotu 3. října. Držte nám pěsti.

za vedoucí MH Janča Trojanová

Český rybářský svaz - místní organizace Těchonín

Dobrý den, vážení čtenáři TL,

v předchozím vydání Těchonínských listů jsme Vás informovali o škodách, které byly vlivem třetí strany způsobeny na toku Tiché Orlice. V rámci probíhající rybářské sezony jsou do toku dosazovány nejen „konzumní“, ale i ostatní druhy ryb. Bude to běh na delší čas, ale myslím, že se situace brzy zlepší. Také jsme informovali o úvahách pořádání Memoriálu Josefa Sedláček st. v novém termínu, dnes již víme, že tuto akci v letošním roce pořádat nebudeme, a tímto se omlouváme všem, kteří se těšili. V příštím roce budeme s touto akcí pro veřejnost počítat a těšit se na Vaši účast. S příchodem školního roku se opět rozběhne činnost rybářského kroužku, který přivítá malé rybáře při praktické výuce na Rybárně a teoretické výuce v zasedací místnosti obecního úřadu.

Klidné podzimní dny.

Josef Sedláček

SPV Těchonín

Memoriál Jiřího Leichta proběhl v hojné účasti závodníků i diváků. Počasí nám přálo a celá akce byla pořadatelé perfektně připravená. V osmi kategoriích se zúčastnilo celkem 73 jezdců, kteří zdolali trať v časovém rozmezí 00:27:26 – 1:09:39. To dokazuje, že závod je vhodný opravdu pro všechny.

V cíli na všechny čekaly výborné koláčky a perfektně ugrilovaná kuřátka. Jakožto účastník akce moc děkuji organizátorům za krásný závod se super atmosférou.

Ping pong

Sezóna pro skupinu A započala výborným výsledkem, kdy borci z Těchonína porazili Lukavici 10:1. Pro skupinu B začíná sezóna 2. 10. Pevně věřím, že obě skupiny předvedou v nadcházejících měsících výborné výsledky a obhájí tak své úspěchy z předešlé sezony. Pokud počasí v zimních měsících dovolí, můžeme se těšit na ledovou plochu pod základní školou.

Tereza Živná

Klub důchodců

Letní setkání Klubu důchodců

V letním období se členové našeho Klubu důchodců sešli třikrát.

Nejprve to bylo nahoře v Hluchově u manželů Alenky a Františka Filipových v jejich pěkném krytém venkovním posezení. Bez ohledu na počasí se tam dá pěkně pobýt a na grilu opéct párky. Paní Maruška Kosková nás překvapila, protože pozvala svého bratra s kytarou a nepřebernou zásobou písní. I nezpěváci se účastnili hudební produkce – posloužila třeba i stará valcha. Po dlouhé době nám bylo zas společně veselo a ve zpěvu nám čas rychle uběhl.

V červenci jsme poseděli při hudbě dvou muzikantů z Jamného nad Orlicí u Fikejzových v Otmarce. Jako každý rok jsme si pochutnali na grilovaném kuřátku a společně si zazpívali. Přivítali jsme novou členku – paní Jarmilu Pohlovou. Stejně s námi každoročně beseduje o knihách a teď i bydlí v Celném. Bude to další veselý člen našeho klubu.

V srpnu se nás vzhledem k různým osobním událostem a taky nehodám sešlo jen patnáct. Využili jsme úzkého kruhu k vyprávění životních příhod. Dohodli jsme se, že vzhledem k novým opatřením kvůli koronaviru (roušky v autobusech a v zámcích) letos v září vynecháme každoroční tajný výlet. Určitě si to brzy nějak vynahradíme...

Ivanka Špinlerová (foto: Alena Filipová)

1. září

Nejočekávanější den především pro naše prvňáčky. Ve třídě se jich u p. uč. Kreuselové sešlo celkem šest. Doprovodili je rodiče, některé děti i prarodiče. Ve chvílce se naplnila celá třída. Školní rok zahájilo zvonění zvonečku. Žáky přivítala nejen paní učitelka, ale také pan starosta. Kromě pěkných slov předal školákům nádhernou knížku o přírodě a paní učitelka předala dětem kytíčku. Na lavicích měla pro školáky nachystané učebnice a sešity, dárek od Pardubického kraje (tašku s bezpečnostními prvky a drobnými dárečky uvnitř), od firmy LAKTEA plastovou krabičku na svačinu, od školy výtvarnou sadu s dalšími potřebnými věcmi do výuky. Děti se dozvěděly, že od druhého dne s nimi ve třídě usednou také 4 žáci 3. ročníku.

První ročník: Ondřej Šimek, Jakub Hůlka, Jaroslav Chládek, Eliška Luxová, Tereza Leichtová, Vincent Čoban

Nejen prvňáčci přišli přivítat nový školní rok. I žáci vyšších ročníků se těšili na své spolužáky a určitě i na paní učitelky: Krejčovou Lenku (vyučuje 4. ročník), Safínkovou Jaroslavu (vyučuje 2. a 5. ročník), Vaníčkovou Kláru (vyučuje výtvarnou výchovu a angličtinu). Paní učitelka Safínková přijíždí do naší školy z Jablonného nad Orlicí.

Ve školní družině se děti přivítaly s vychovatelem Stanislavem Krejčím, který také dojíždí z Jablonného nad Orlicí. Zároveň vyučuje výtvarnou a tělesnou výchovu.

V naší mateřské škole paní učitelky Jirůšková Ivana a Moravcová Jitka přivítaly naplněnou třídu. Celkem 24 dětí a z nich máme dvě na individuálním vzdělávání.

Provozní zázemí má na starosti paní Vaníčková Lucie (ZŠ) a Koubová Šárka (MŠ). Jako vždy nás při příchodu do školy a školky vítají s úsměvem.

Po dovolené nás ve školní jídelně vesele přivítala paní Veselá Alena a Jentschková Hana, které v rámci možností vaří pro občany naší obce. Cena oběda se od 1. 9. 2020 zvedla na 75,- Kč.

Všem přeji, aby chodili do školy, školky s elánem a dobrou náladou.

Lenka Kreuselová, ředitelka školy

POVOLÁNÍ, KTERÉ MÁ SMYSL

NABÍZÍME:

- ▶ stabilní zaměstnání
- ▶ 6 týdnů dovolené
- ▶ náborový příspěvek 75 000 Kč
- ▶ příspěvky na dovolenou
- ▶ profesní růst
- ▶ možnost doplnění VŠ vzdělání

BUĎ POSILOU NAŠEHO TÝMU!

**KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE
PARDUBICKÉHO KRAJE**

▶ [**krpe.nabor@pcr.cz**](mailto:krpe.nabor@pcr.cz)

☎ **720 166 708**

AKCE V OBCI

Vítání prázdnin v Celném (4. 7. 2020 Celné)

I když se setkávání většího množství lidí v důsledku šíření Covidu 19 povolila teprve nedávno, šlo se na hřišti oddílu kopané TJ Sokola Těchonín v Celném v sobotu 4. července odpoledne dostatek dětí, rodičů, příbuzných i pořadatelů, aby všichni společně přivítali prázdniny. Děti měly připraveno deset disciplín, které usilovně plnily. Opravdu se snažily malé i větší. U sportovních disciplín se unavily a nakonec u vybarvování omalovánek v chatce se zase uklidnily. Spokojeny byly se sladkými i praktickými odměnami. Poté se mohly vydávatět na trampolíně a ve skákacím hradu. Bavili se i rodiče a další hosté při dobrém občerstvení – kuřátka na grilu chutnala především, dětem pak párek v rohlíku. Bylo cítit, jak se všichni radují z toho, že se mohou zase sejít a pobavit se.

Prázdniny byly přivítány opět radostně, a to zásluhou Jarmily Duškové, Milana Bartoně, Františka Šítka, Romana Borového, Lenky Moravcové, Zuzany Špinlerové a Ivanky Špinlerové. Poděkování patří i sponzorům – Obecnímu úřadu v Těchoníně, Martinu Šulcovi, Michalu Šítkovi a Jarmile Duškové.

Ivanka Špinlerová (foto: Lenka Moravcová)

Letní kino u hasičárny (28. 8. 2020 Těchonín)

Poslední srpnový pátek se v naší obci uskutečnilo tradiční Letní kino - rozloučení s prázdninami. Od 20:15 se promítal animovaný film Ježek Sonic. Děti i dospěláci se výborně pobavili. Občerstvení bylo jako obvykle v režii hasičů - připraveny byly výborné bramboráky, tentokrát i s nivou nebo masovou směsí a děti často chodily pro hranolky. Později večer se samozřejmě promítalo i pro pár dospěláků, kteří vydrželi a pomalu se blížící bouřka je neodradila. Přesně se závěrečnými scénami filmu začalo

pršet, a tak jsme ukončili prázdniny stylově. Děkujeme všem pomocníkům a pomocnicím z řad hasičů i občanů obce - Jirkovi Trojanovi (že nám upravil zakoupené filmy do dobré kvality a promítl je), Šárce Koubové (za pomoc při přípravě bramboráků), Monice Hrdinové (za přípravu náplní do nich) a ostatním hasičům za ochotu při výdeji občerstvení. Těšíme se na příští rok - snad se akce zopakuje a přijde Vás, občanů obce, mnohem víc.

za organizátory Jana Trojanová (foto: Jiří Trojan)

Zivotní jubilea

červenec

60 let Faltusová Alena

srpen

70 let Chládková Danuta

září

65 let Beneš Zdeněk

70 let Filip František

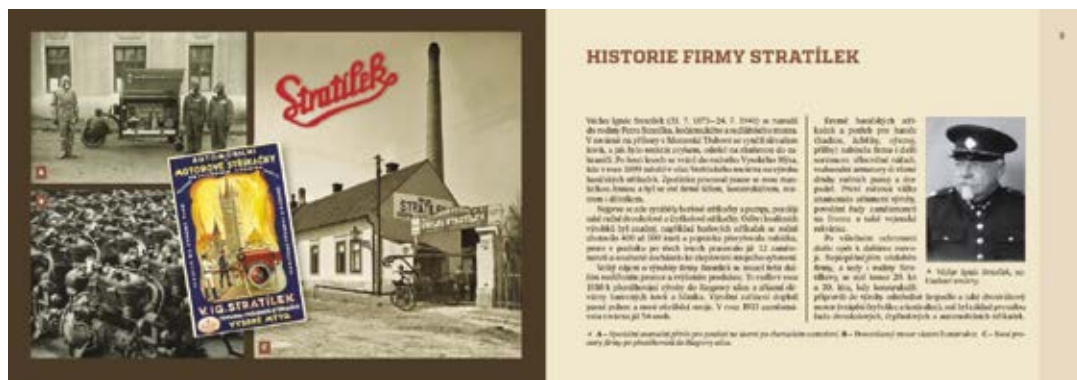
75 let Růžička Josef

Blahopřejeme, hodně štěstí a zdraví.

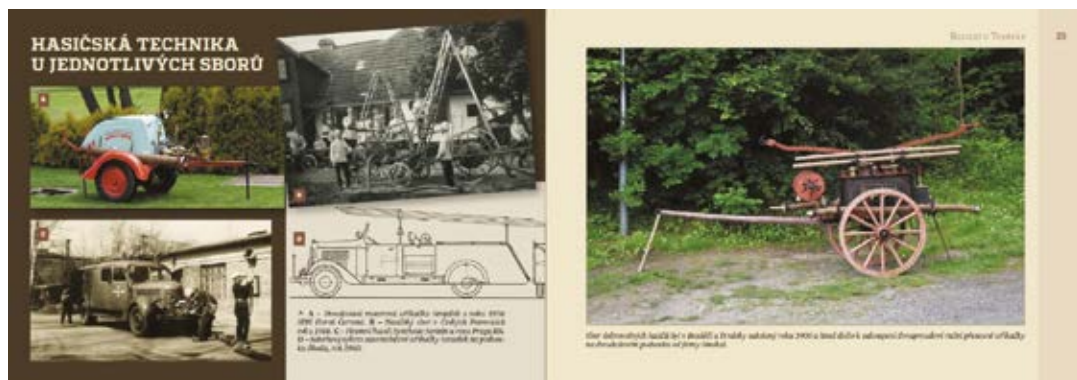
SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Těchonínská knihovna se rozrostla o knihu pro hasičské nadšence, ve které se zmiňuje i naše krásná vesnička a fláderka - historický kousek hasičské výzbroje, který za první republiky a později patřil celenským hasičům. Po spojení s těchonínským hasičským sdružením přešla fláderka do Těchonína. Jedná se o knihu *Hasičská technika v Pardubickém kraji* a vydalo ji nakladatelství Tváře.

Autor Martin Štěpán v knize připomíná historii dvou největších výrobců hasičské techniky – firmy Stratílek z Vysokého Mýta a firmy Smekal ze Slatiňan, ale zmiňuje i další menší výrobce hasičského zboží z území dnešního Pardubického kraje.

V následující kapitole se čtenáři seznámí se základními typy používaných stříkaček – od berlových, pojezdných ručních, parních, motorových až po automobilové stříkačky. Nejzajímavější z nich jsou v další části knihy zobrazeny na historických i současných fotografiích společně s hasičskými dopravními vozidly.

Tereza Živná (text Nakladatelství Tváře)

Zásah našich hasičů

V neděli na svátek svatě Anny jsme se odpoledne vrátili z Čiháku, kde byla slavnostně znovuotevřena opravená kaplička sv. Anny a kde účinkoval soubor ŠestTet. Koncert chtěli vidět i moji sousedi Kubíkovi se svou návštěvou a také se vrátili stejně jako já, dcera Zuzka a neteř Lenka. Sedím u notebooku a posílám známým fotky z koncertu, venku lije a údolím od Celného se prohání víchr, když na mě zvoní soused, ať si jdu něco vyfotit. Zůstala jsem s pusou dokořán. Přes cestu u vjezdu k jejich chalupě ležela pořádná osika, která se z břehu nad řekou vyvrátila na silnici a vzala s sebou i sloup pouličního osvětlení a nějaký jasan. A jak se vše přihodilo? Od sousedů odjela návštěva a manželé si chtěli vyměnit pozici aut, protože pan Kubík měl odjet ráno do práce dřív. Paní Kubíková vycouvala kousek do silnice, když se jí před kapotu zřítil strom. Později jí jeden zasahující hasič řekl, že měla strážného anděla. Nebo že by to byla ta svatá Anna? Po zavolání 150 dorazili naši téchonínští a hasiči z Jablonného nad Orlicí. Cesta byla brzy průjezdná. Hasiči zasáhli rychle a naprosto profesionálně. Můžeme být pyšní, že i v naší obci máme tak šikovné hasiče.

Ivanka Špinlerová

TIPY NA AKTIVITY Z OKOLÍ

VERMĚŘOVICE

Z Turecka do Austrálie přes Ameriku

(28. 10. 2020)

V. ročník běžeckého závodu ve výročí dne vzniku samostatného státu.

DOLNÍ MORAVA

Spartan race

(24.–25. 10. 2020)

Spartan Beast je půlmaraton, 30 překážek na závodě navržených tak, aby vás vytlačily z vaší zóny pohodlí až na vaše limity. Soutěžící závodí v drsném, nepředvídatelném terénu po celém světě, kde musí překonat každou z našich unikátních překážek.

Spartan Sprint je překážkový závod o délce 5 km, který změní váš život. Toto je náš základní závod, rychlý závod v drsném terénu postaveném pro nové i vracející se závodníky.

Grand opening 2020

(19. 12. 2020)

Zahájení lyžařské sezóny 2020/2021 na Dolní Moravě

Velká cena Dolní Moravy,

(19. – 20. 12. 2020)

Závody v obřím slalomu

JABLONNÉ N. ORL.

Pardubický přebor mladších žáků ve florbale

(3. 10. 2020)

Tradiční poslední výlov

(3. 10. 2020)

Rybárna v Hradiskové ulici

**Start 28. října 2020 v 10.00 hod.
ze stadionu ve Verměřovicích**

- Registrace závodníků od 9:00 hod. na stadionu ve Verměřovicích – Turecku, možnost občerstvení.
- Při registraci každý závodník zaplatí startovné, předem zaregistrovaní 70,- Kč, ostatní na místě 100,- Kč. Každý zaregistrovaný obdrží startovní číslo.
- Občerstvení a ostatní osobní věci, které bude chtít účastník převést do cíle závodu odloží do připravené tašky nebo do vlastního balíčku, který označí startovní číslem.
- Účastníci, kteří budou požadovat převoz z cíle zpět do Verměřovic oznámí požadavek při registraci.
- Hromadný start v Turecku v 10.00 hod.. Běží se po označené trase, na které jsou kontroly, kde borci obdrží do pasů razítko Turecko – Česko – Amerika – Austrálie.
- Zaregistrovaný závodník musí absolvovat trasu závodu, cca 11,4 km, nejpozději do dvou hodin.
- Vítězové budou hodnoceni v kategoriích ženy a muži. První tři v každé kategorii budou odměněni pohárem a medailí. Bude uděleno čestné uznání nejmladšímu a nejstaršímu účastníkovi.
- Na kontrolních stanovištích bude připravena neperlivá voda a v cíli občerstvení – čaj, káva, polévka, nealko, alko a na ohni bude možné opéct špekáček, atd...
- Vyhlášení vítězů proběhne v 11.30 hod.

Vladimír Zamazal (prezident závodu)

Místní organizace Českého rybářského svazu
Jablonec nad Orlicí. Vás srdečně zve na

TRADIČNÍ POSLEDNÍ VÝLOV

**v sobotu 3. 10. 2020 od 11.00 hodin
v prostorách rybárny**

- Rožněné maso, smažené a grilované ryby, rybi polévka, pití dle libosti.
- Prodej kaprů a pstruhů "do tašky" zajištěn.

Nenechte si ujít tuto příležitost.
Jablonečtí rybáři se těší na vaši návštěvu.

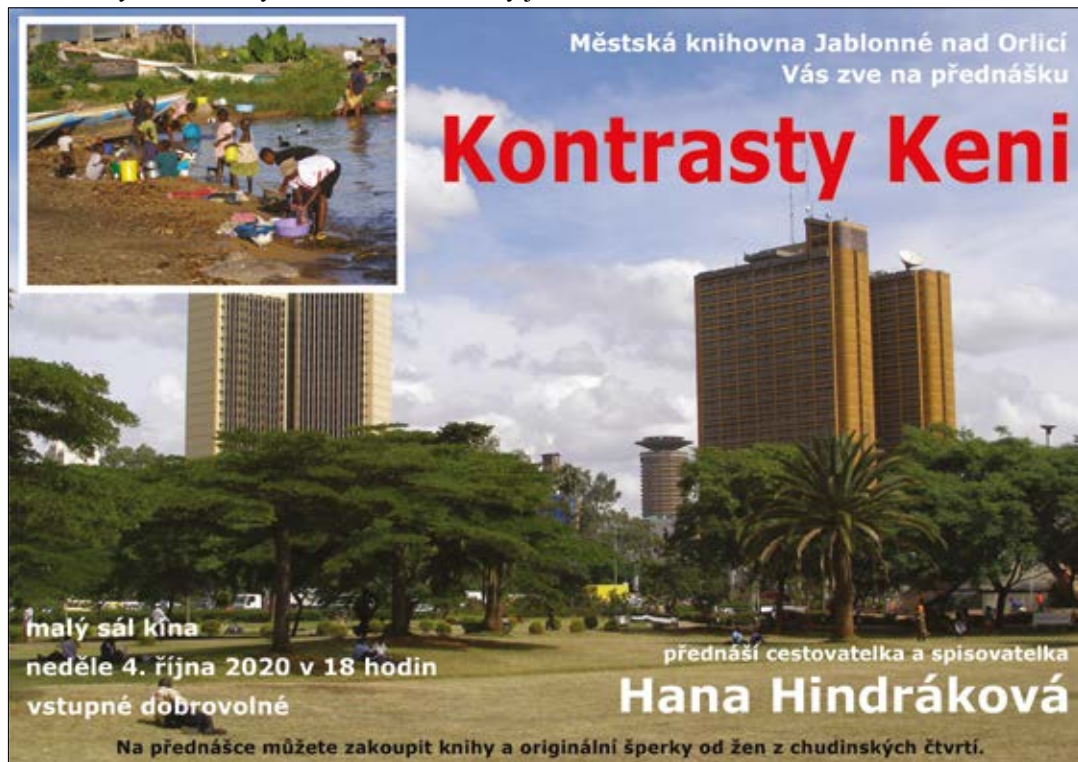

Kontrasty Keni

(4. 10. 2020)

Kontrasty Keni - setkání se spisovatelkou a cestovatelkou Hanou Hindrákovou.

Bývalá dobrovolnice Hana Hindráková si Keňu zamilovala natolik, že se tam stále vrací. Keňa se stala inspirací pro její knihy Děti nikoho, Karibu Keňa, Dobrovolnice, Svítání nad Savanou, Očarovaná Keňa nejsou jen krásné písčité pláže v Mombase, exotičtí Masajové a chvějící se palmy ve větru. Více než polovina obyvatel žije pod hranicí chudoby. Pojďte poznat Keňu tak, jak ji s cestovními kanceláři nepoznáte. Součástí besedy je i prodej originálních afrických šperků, které vyráběly ženy z nairobských chudinských čtvrtí. Délka besedy je cca 60 - 90 minut.

Městská knihovna Jablonné nad Orlicí
Vás zve na přednášku

Kontrasty Keni

malý sál kina
neděle 4. října 2020 v 18 hodin
vstupné dobrovolné

přednáší cestovatelka a spisovatelka
Hana Hindráková

Na přednášce můžete zakoupit knihy a originální šperky od žen z chudinských čtvrtí.

LETOHRAD

Honění kohouta

(18. 10. 2020)

Letohrad – Kunčice

Dovolujeme si Vás pozvat jak do průvodu, tak na hřiště na posvícenské Honění kohouta.

Dlouhý, Široký, Bystrozraký

(28. 10. 2020)

Letohrad – Orlice

Loutkové divadlo pro děti Kozlík.

Kampelička Kunčice, z.s.
a
Sbor dobrovolných hasičů Kunčice
na podporu Osvobození výboru Kunčice a Města Letohrad
zvou co nejdříve všechny občany
na tradiční

Posvícenské honění kohouta

které se uskuteční
v neděli 13. října 2019

Slavnostní průvod vyrazí z horního konce Kunčice ve 13.30 hodin
a svou cestu zakončí na hřišti "Pod lipami"

Občerstvení, dechová hudba k poslechu a tanci je zajištěna.

Doprovodí program:
V případě příznivého počasí oděti horkovzdušný balón
Ukázky kouzelné magie

Letohrad Kunčice

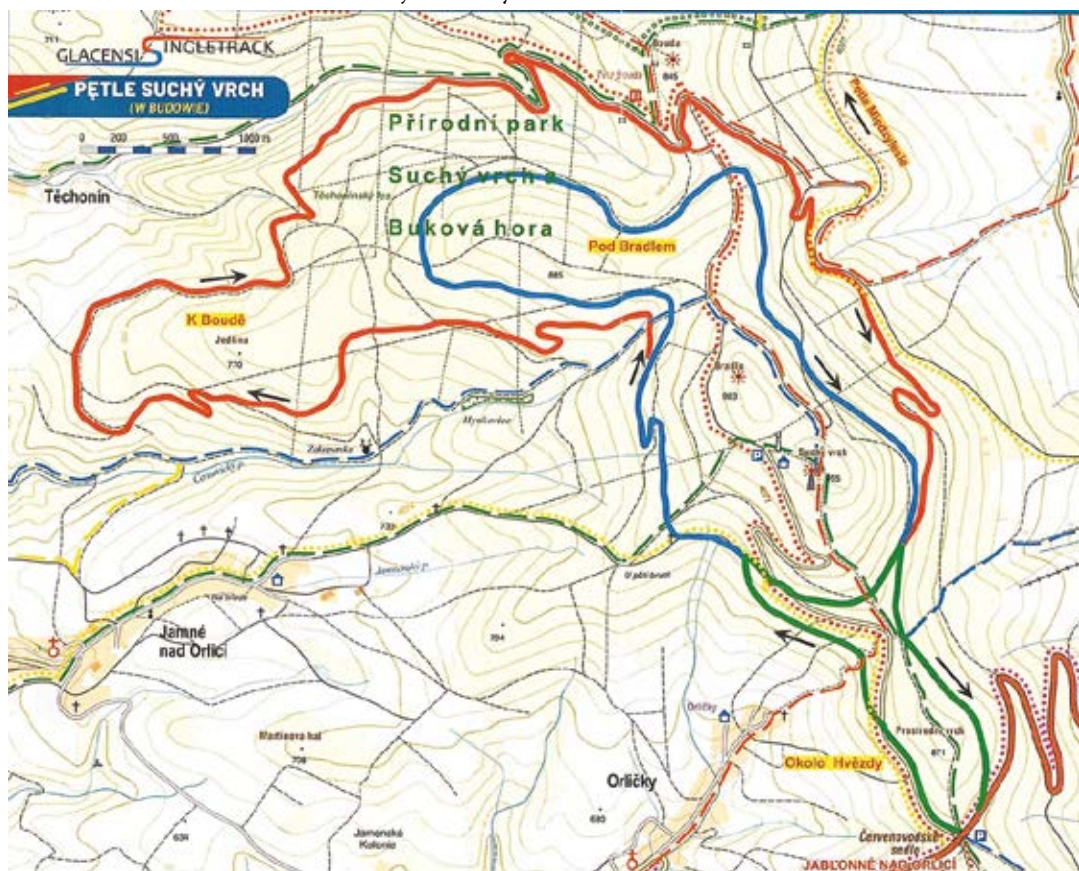
Kuřák! Podpořte nás! www.kuncice.eu

Přidte se! ☺

SINGLTREKY V OKOLÍ SUCHÉHO VRCHU

S PŘÍPRAVOU SINGLTREKŮ SE ZAČALO V ROCE 2011

Nové stezky u Suchého vrchu mají ambice nabídnout zajímavé svezení především pro běžné cyklisty a přívětivé by měly být i pro rodiny s dětmi. Jejich historie sahá někdy do roku 2011, kdy o nich začalo uvažovat Sdružení obcí Orlicko a to v souvislosti s podporou rozvoje nových produktů cestovního ruchu a v návaznosti na infrastrukturu budovanou pro běžecké lyžování. Orlicko tehdy oslovilo projektanta a terénního cyklistu v jedné osobě Tomáše Kvasničku, který stál u zrodu těchto tratí v Jizerských horách a dokonce má patentovanou ochrannou známku na označení „Singltreky“ a společně začali vytvářet projektovou dokumentaci. Následně se podařilo z Fondu mikroprojektů česko-polské přeshraniční spolupráce získat peníze na zpracování projektové dokumentace a zajištění povolení stavby. Nejvíce jednání při získání souhlasů dotčených osob probíhalo s majitelem lesních pozemků Českou republikou, zastoupenou Lesy ČR, s. p. Jak popsal Antonín Fiala, manažer Sdružení obcí Orlicko: „Jde o relativně velké zásahy do lesního prostoru. Místy bylo nutné i kácení, byť jednotlivých stromů a stezky navíc zasahují do již stávajících dopravních systémů. Nejsložitější však byla diskuze o nastavení zodpovědnosti za úrazy, které se mohou v souvislosti s pohybem v lesním porostu stát. Nakonec musím konstatovat, že jednání bylo vstřícné a došlo k rozumné dohodě.“

Několik dalších let se pak hledal vhodný dotační titul, protože Sdružení obcí Orlicko má jen omezené finanční možnosti. „Peníze se podařilo získat v roce 2019 díky fondu Interreg V-A Česká

republika-Polsko, který podporuje česko-polskou přeshraniční spolupráci. Měli jsme s našimi polskými partnery dobré zkušenosti už z jiných projektů. I oni se budováním těchto stezek v Polsku zabývali, takže nebylo až tak složité se domluvit“, popsal pan Fiala. Lokalita pod Suchým vrchem má své zázemí pro běžecké lyžování a singltreky nabídnou atraktivní letní aktivitu. Součástí projektu bylo také nové parkoviště, které už rozšířilo kapacitu parkování na Červenovodském sedle. Samotné budování singltreků přináší však řadu úskalí. „Není to klasická stavba, kde jsou jasné objemy a výměry. Tady se v terénu neustále něco mění a nového objevuje a jde vysloveně o tvůrčí proces. I proto se velmi složitě dopředu stanovuje cena. Projekt se tak třeba vysoutěžil za vyšší cenu, než jsme mysleli a bylo nutné ho dofinancovat. Orlicko samo o sobě nemá téměř žádné zdroje a tak projekt musí dofinancovat část členských obcí Sdružení obcí Orlicko a také obec Orličky, na jejíž území se část stezek nachází“, popsal porodní bolesti Antonín Fiala.

SINGLTREKY MAJÍ DOHROMADY 20 KILOMETRŮ

Výchozí místo pro všechny tři tratě bude na začátku na Červenovodském sedle, ale v budoucnu by těchto míst mělo být víc, aby se lidé rozptýlili. „Plánujeme nástupní místa v Boříkovicích pro směr od Králík a v Jablonném nad Orlicí, kam se trať musí nějak svést. Záležet bude samozřejmě na dalších dotacích“, doplňuje pan Fiala. Trať měří dohromady cca 20 km a měly by mít mírnou až střední obtížnost. Celá stavba, včetně projektu, zázemí, parkoviště a značení přijde na cca 23 mil. Kč. Cca 14,5 milionů Kč jde z dotace, zbytek tvoří příspěvky obcí ze Sdružení obcí Orlicko a další zdrojů. Klíčovou informací je, kdy budou moci první cyklisté do tratí. I na to mi Antonín Fiala odpověděl: „Trať jsou ve výstavbě. Smluvně máme domluveno, že vše bude stavebně dokončeno v listopadu, ale vypadá to, že by se to mohlo stihnout už v září. Pak bude následovat značení tratí a další dokončovací práce, takže pro cyklisty se singltreky okolo Suchého vrchu oficiálně otevrou až v dubnu 2021.“

Otakar Boura z libchavské společnosti Bo co, s. r. o., která zajišťuje singltreky dodavatelsky, popsal, že čáru přes rozpočet neudělaly stavbě jen vydatné deště a coronavirus, který znemožnil příjezd zaměstnanců ze zahraničí. Problémy udělal i komplikovaný terén, který popsal pan Boura takto: „Byli jsme se na několik singltreků podívat, ale nikde nebyly podmínky tak svízelné jako tady. Ten kopec se sice jmenuje Suchý vrch, ale tady je všude tolik vody, že některá místa nevyschla ani po měsíci. I když máme pásovou techniku, tak ji co chvíli někde utopíme. Sít cest není hustá. Kamenivo na stezky jsme museli místy navážet i do vzdálenosti více než 700 m, což je pro příslušnou techniku, který uveze 800 kg materiálu, asi hodina cesty. I s tím jsme se museli umět vypořádat.“

CYKLISTÉ SE DOSTANOU DO KRÁSNÝCH MÍST

Antonín Fiala říká, že cyklisté se dostanou do krásných míst, kam by se normálně vůbec nepodívali a vysvětluje: „Trať je modelovaná chytře. I sjezdy se vlní a stáčí tak, aby nebylo nutné moc brzdit a byly bezpečné“. Svou lokalizací zapadají do největší střeoevropské sítě lesních stezek Singletrack Glacensis, které mají už teď dohromady 220 km a 28 okruhů. Všechny jsou dostupné v Česko-polském pohraničí a připravuje se také mobilní aplikace s podrobnými popisy, profily i aktuálním stavem jednotlivých tras. Zásadní bude také sehnat nějakým způsobem peníze na údržbu tratí, na čemž by se do budoucna měli podílet i sami návštěvníci. Sám za sebe doufám, že lokalita okolo Suchého vrchu zůstane i nadále hlavně divočinou, ve které bude dobře nejen cyklistům, ale i zvířatům.

otištěno s laskavým svolením Františka Teichmanna

Zastupitelstva obce – termíny a program

Říjen - 14. 10. 2020 v 18:00 hod.

- Zpráva kontrolního výboru
- Harmonogram kontejnerového svozu na rok 2021

Listopad - 18. 11. 2020 v 18:00 hod.

- Příprava provádění inventarizace majetku obce
- Výše odměn za práce a služby pro obec na rok 2021
- Stanovení výše poplatků na rok 2021

Prosinec - 16. 12. 2020 v 17:00 hod.

- Příprava plánu zasedání a činnosti ZO na rok 2021
- Zpráva předsedy komise sociální a SPOZ
- Příprava rozpočtu obce na rok 2021

Těchonínské listy

**TĚCHONÍNSKÉ
LISTY**

Termín uzávěrky a prodeje TL – ZIMA 2020

Uzávěrka: v pátek 11. 12. 2020.

Termín platí pro přispěvatele stále i příležitostně. Termín uzávěrky je nejzazší termín pro odeslání nebo odevzdání příspěvku. Příspěvky prosím zasílejte na adresu: listy@techonin.cz nebo můžete písemný příspěvek předat kterémukoliv členu redakční rady, jejich jména jsou uvedena na zadní straně obalu TL.

Těchonínské listy můžete zakoupit:

Konzum Těchonín, prodejna potravin na Celném, Obecní úřad Těchonín, informační centrum Jablonné nad Orlicí.

CENÍK INZERCE

Základní cena inzerce v Těchonínských listech: 3 Kč/cm² (včetně DPH)

Velikost : šířka x výška

A – 6,4 x 3,7 cm	= 71 Kč
B – 12,8 x 3,7 cm	= 142 Kč
C – 12,8 x 7,4 cm	= 284 Kč
D – 12,8 x 9,25 cm	= 355 Kč (1/2 strany)
E – 12,8 x 11,1 cm	= 426 Kč
F – 12,8 x 14,8 cm	= 568 Kč
G – 12,8 x 18,5 cm	= 710 Kč (1 strana)

**Zveřejnění blahopřání,
poděkování nebo vzpomínky v TL:**

Do velikosti: šířka x výška

A – 12,8 x 4,6 cm	– 50 Kč (1/4 strany)
B – 12,8 x 9,2 cm	– 100 Kč (1/2 strany)
C – 12,8 x 13,8 cm	– 150 Kč (3/4 strany)
D – 12,8 x 18,5 cm	– 200 Kč (celá strana)

Může být i fotografie.

Při opakované inzerci nad částku 100 Kč, a to pouze v následujícím vydání Těchonínských listů, lze poskytnout slevu až 20% z původní ceny (není na ni nárok).

ROZHLEDNA NA KRÁLICKÉM SNĚŽNÍKU

ROZHLEDNA NA KRALÍČÁKU BUDE DO ROKA A DO DNE

Na Králickém Sněžníku už roste nová rozhledna. Pamatuji si před více než dvaceti roky, kdy jsem vyrážel na Kraličák i čtyřikrát za rok. Občas zalitoval, proč už na vrcholu nestojí ta půvabná kamenná stavba s chatou. Dát si klobásu a pivo, nebo se schovat se před deštěm by se leckdy docela hodilo. Na hromadě sutí tu občas jen seděl polský pohraničník se samopalem. Když měl špatnou náladu, kontroloval turistům doklady. Lišky tady na konci devadesátých let dávaly dobrou noc, ale mně se ta divočina vlastně líbila.

Po roce 2000 vznikly kraje a ten náš Pardubický, se po pár letech fungování rozhodl vybudovat nové horské turistické centrum právě pod Králickým Sněžníkem. Takový náš „Špindl“. Tou dobou na Dolní Moravě už byly sjezdovky i chaty, ale finanční injekce v řádu stovek milionů korun, které doplnily soukromé investory prostřednictvím dotací, rozšířily kapacitu místa nebývale a během velmi krátké doby. Turista potřebuje zábavu a tak se lokalita rozrostla o další letní cíle s dominantní stezkou v oblacích. Jen ji samotnou ročně navštíví přes 180 tis. návštěvníků. Nejsem milovníkem turistických lunaparků, které tahají z lidí peníze, ale také ctím „proti gustu žádný dišputát“. Kouzlo subtilní a dosud divoké přírody vzalo trochu za své, ale zdálo se, že nejvyšší partie budou ušetřeny.

EKOLOGOVÉ STAVBU ROZHLEDNY KRITIZUJÍ

Polské městečko Stronie Śląskie spolu s dalšími polskými obcemi a českými Králíky už od roku 2013 připravovaly projekt stavby rozhledny na Králickém Sněžníku. Dlouho to úřady zamítaly a zdálo se, že se to nepodaří. Aktuální stavební ruch svědčí o opaku. V březnu 2019 byla stavba povolena.

V červenci 2020 se začalo se stavbou a v září 2021 by měla rozhledna stát. Tedy skoro do roka a do dne. 34 metrů vysoká částečně prosklená budova by měla přijít na cca 77 mil Kč.

Ekologové ale bijí na poplach a upozorňují, že s povolením stavby není vše v pořádku. Pikantní je i skutečnost, že peníze na rozhlednu na polském území se našly v Praze na Ministerstvu pro místní rozvoj v rámci jejich rozvojových programů. Ekologičtí aktivisté přišli také s informací, že důležitý dokument řešící vliv na životní prostředí byl účelově upraven tak, aby vyzněl pozitivně. Ekologické organizace například tvrdí, že předpokládaný nárůst turistů o 10 – 15% je silně podhodnocený, a že ve skutečnosti bude spíš přes 300%, protože dokument navíc pracuje se starými daty a neřeší současnou situaci, kdy lidí na horách razantně přibýlo. Jedno číslo z Jeseníků by jim mohlo dát za pravdu. První sobotu v červenci navštívilo Praděd 3 287 návštěvníků, to je absolutní denní rekord. Za celý měsíc pak nejceněnější partie přivítalo přes 180 tisíc turistů. Jenže na Pradědu jsou asfaltové cesty, které zátěž snesou lépe.

Město Králíky se v projektu angažuje dlouhodobě jako český partner. V rámci přeshraniční spolupráce by mělo postavit nové návštěvnické centrum v prostoru vojenského muzea za 12 milionů Kč. Sloužit má jako výchozí turistický bod ke Králíckému Sněžníku i na Suchý vrch. Starosta Králík Václav Kubín, který pamatuje ještě původní rozhlednu, zdědil tento projekt po svých předchůdcích a k výstavbě mi řekl: „Nemohli jsme z toho ucuknout, jde o vzájemné vztahy s polskými partnery. Pro Poláky je rozhledna srdeční záležitostí a usilují o ni už 30 let. Vůči stavbě jsme ale opatrní, protože vnímáme to, co se kolem děje a doufáme, že polská strana udělá vše proto, aby byly zcela naplněny podmínky výstavby. Na posledním jednání byl náš místostarosta ubezpečen, že stavba všechny náležitosti splní.“

PATŘÍ HORY TURISTŮM NEBO PŘÍRODĚ?

Sama rozhledna by problémem pro přírodu asi nebyla, ale existuje velmi reálná obava, že unikátní alpskou vegetaci na přirozeně bezlesém kopci poškodí rychle rostoucí počty návštěvníků. Přičteme-li k tomu další, v minulých letech již realizované nebo připravované záměry na rozvoj masové turistiky, jsou obavy na místě. Na české straně se má například vybudovat visutá lávka přes Mlýnické údolí. Jeden z komentářů z FB to popisuje takto: „Pří-

rodo uhní, tady se dělá byznys pro všechny opravdové milovníky hor.“

Hledání hranic mezi udržitelným rozvojem turistických cílů a divokou přírodou není snadné. Není chybou investorů, že chtějí rozvíjet svůj turistický byznys. Není ani chybou Evropské unie, že skrze národní programy rozvíjí turistiku i v méně tradičních regionech. Chyba vzniká, když se projekty dostatečně veřejně a transparentně nekomunikují. Když se objevují informace o selhání státních

institucí, které mají přírodu důsledně chránit. Průsvih je, když se investor snaží obcházet dohodnutá pravidla. Dodavatel stavby údajně chce vozit materiál pozemní cestou, aby uspořil peníze za mnohem šetrnější, ale dražší transport pomocí vrtulníku, ke kterému se zavázal. Kritické hlasy z řady ekologických organizací - Hnutí DUHA, ČSOP Šumperk i České společnosti ornitologické upozorňují na vážné ohrožení významných biotopů ptáků i rostlin. A v tomto duchu napsaly také dopis na Ministerstvo životního prostředí ČR.

MIXÉR NA KRALIČÁKU

Nová rozhledna si už před tím, než se koplo do země, vysloužila hanlivé označení mixér. Výstavbu doprovází protesty ekologů i nesouhlas řady odborníků. Nedůvěru akcelerují také nesrovnalosti z hlediska relevance všech schvalovacích procesů ve vztahu k životnímu prostředí. Část veřejnosti je naštvaná a má pocit, že se výstavba rozhledny rozhodla od stolu bez dostatečné veřejné debaty. Kritici poukazují i na skutečnost, že rozhledna za 3 miliony eur je bez toalet. Když k tomu přičtu, že klobásu s pivem si tam stejně nedám, neubráním se smíšeným pocitům.

HISTORIE PŮVODNÍ ROZHLEDNY NA KRÁLICKÉM SNĚŽNÍKU

V roce 1881 vznikla v Kladském hrabství turistická organizace Kladský horský spolek, která si jako svůj hlavní cíl vytyčila stavbu rozhledny na nejvyšším místě Králického Sněžníku. Trvalo to nějakých devět let, než se podařilo přesvědčit majitele panství prince Albrechta, aby ke stavbě svolil. Stavba nebyla na konci 19. století vůbec snadná, protože tou dobou zde panovaly velmi nehostinné podmínky. Se stavbou se započalo v roce 1895, ale provázely ji mnohé nesnáze. Třeba hned v roce 1896 ležel na Sněžníku sníh ještě v červnu. Výstavba rozhledny nakonec trvala pět let a slavnostní otevření proběhlo za přítomnosti prince Albrechta 9. července 1899. Stavba sloužila turistům až do 2. světové války od června do října, kdy zde pobýval také správce. Po válce byl její provoz znovu obnoven, ale rozhledna trpěla mizernou údržbou. Češi bohužel neměli na to, co se děje na polské straně, vliv. Ze stavby začaly vypadávat kameny a část vnitřní konstrukce schodiště se částečně zřítla. Úřady rozhlednu definitivně uzavřely v roce 1966 a šest let později 11. října 1973 ji odstřelili polští ženisté.

*otištěno s laskavým svolením Františka Teichmanna
(foto: web obce Stronie Śląskie, idnes.cz a FB Králický Sněžník)*

TĚCHONÍN NA STARÝCH FOTOGRAFIÍCH

Nejstarší dohledaná a uchovaná kolorovaná pohlednice Těchonína – rok 1890. Pohled na spodní Těchonín (archiv P. Vašata)

Velice netradiční pohled na Těchonín-„Hluchov“, fotografie s největší pravděpodobností pořízena ze skal nad čp. 140 – rok 1911 (archiv P. Vašata)

Těchonín – střed obce, při detailním pohledu je vidět představa hostince v Hluchově (čp. 166) rok 1936 – 1938 (archiv P. Vašata)

Dolní Těchonín u mostu, vzedmutá hladina Tiché Orlice jako zdroj vody pro náhon textilní továrny – rok 1935 (archiv P. Vašata)

Celné – rok 1930 -1940 (archiv P. Vašata)

Celné kolem roku 1940 (archiv P. Vašata)

Jedná se o přefocené historické fotografie a pohledy ze sbírky pana Pavla Vašaty.

Výřezy z nich zpracoval Josef Sedláček, texty sestavila paní Ivanka Špinlerová

Ze života hmyzu

Tohoto léta jsem se setkala se dvěma zástupci hmyzí říše, které by většina z nás označila jako čmeláky. Oni je totiž vzhledově připomínají.

Drvodělka fialová

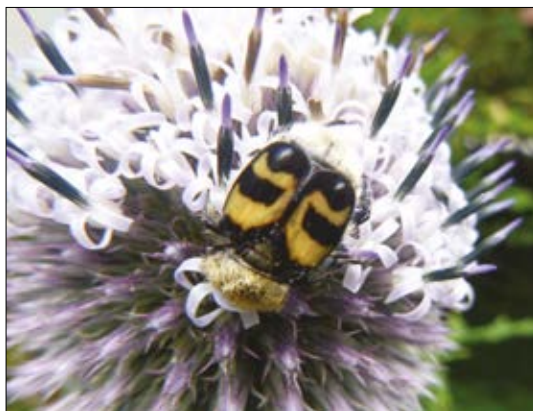
V srpnu jsme se sestrou fotily na zahradě u Moravcových motýly, když kolem nás s bručivým zvukem prolétla malá černá helikoptérka a usadila se na hrachorových květech. Zdálo se nám, že je to černý čmelák, jakého jsme v životě neviděli. Samozřejmě jsme hned hledaly, cože je to za hmyz. Takže – drvodělka fialová (*Xylocopa violacea*). Patří k blanokřídlému hmyzu do čeledi včelovitých. Je to velká včela samotářka, má lesklé černé tělo s krátkými tmavošedými chlupy. Křídla září při odlesku letního slunce fialovou barvou. Je asi 3 cm dlouhá a rozpětí křídel má 4 cm – tedy obřík mezi včelami.

Hnízdí v mrtvém dřevě - dutinách stromů a dřevěných špalcích. Vyvrtává tam chodbičky a ze sekretu slinných žláz v nich staví komůrky (asi 6), do nichž klade vajíčka. Po dvou měsících vylétají mladé samotářky a stará hyne. Drvodělky zimují, jak samičky, tak samečkové. Páří se na jaře a trubec pak uhynie jako u jiných včel. Drvodělka fialová je sice velká, ale velmi plachá a neškodná. Ustupuje před sršní, vosami i včelami medonosnými. Tyto samotářky jsou skvělí letci, překonávají velké vzdálenosti. Pocházejí ze Středomoří, ale vzhledem ke změnám podnebí se pomalu šíří na sever. U nás se nejvíce vyskytují na jižní Moravě, ovšem objevují se, jak vidíte, už i u nás. Patří k ohroženým druhům naší přírody. Po setkání s ní musím potvrdit, že je to úžasný přírodní klenot.

Zdobenec skvrnitý

Na facebooku ve skupině Ptačí zahrady se členové radovali z fotografií zajímavého brouka. Podobně jako drvodělka patří ke chráněným a také ohroženým druhům. A já jsem den předtím nedokonale, ale dvakrát tohoto brouka vyfotila u nás a později ještě mnohokrát. Je to zdobенец skvrnitý (*Trichius fasciatus*) z řádu brouků, čeledi vrubounovitých (tedy příbuzný zlatohlávka). V přírodě ho můžeme spatřit od června do srpna

a tam, kde má vhodné podmínky, je i hojný.

Zdobenec skvrnitý je huňatý, nápadně zbarvený brouk s žlutočernými krovkami a silným zubovitým výběžkem na střední holeni. Můžeme ho spatřit především na květech bodláků, pcháčů, bělotrnu a miříkovitých rostlin. Co na květech dělá? Požírá pyl a někdy i části květů a na nich se také páří. Jeho vývoj trvá od vajíčka po zakuklení 2 roky. Larvy žijí v trouchnivějícím dřevě, které je jejich potravou.

Největším nebezpečím pro výskyt tohoto zajímavého brouka (a také výskyt drvodělky fialové) je nedostatek starých stromů a pařezů. Části stromů a staré trouchnivějící pařezy jsou pro oba zástupce hmyzí říše skvělým domovem. Mám radost, že se oba zajímaví tvorové zabydlují v našem kraji.

Ivanka Špinlerová (foto: autor a Zuzana Špinlerová)

SLEVY

**UHLÍ
BRIKETY
DŘEVO**

SOUTĚŽ o CENY

- ✓ **NAKUP**
- ✓ **REGISTRUJ SE**
- ✓ **VYHRAJ**

od 1.9. do 30.11. 2020

www.OK Paliva.cz

770 129 129

STAVBYBNÍKY

naházíme:

pisek, štěrk, okrasný kačírek
cement, ztracené bednění,
kari sítě, roksory

MATERIÁL DOPRAVÍME AŽ K VÁM

MÍCHÁVÍ BETONŮ

Možnost i o víkendu!

služby:

práce s jeřábem AD 20
doprava - Tatra 815
skládání a nakládání palet
vývoz jímek a žump
práce s traktorem, bagrem
rovnání povrchu s UNC

MILAN VÍTEK

Dlouhoňovice 59 tel. 777 606 281 e-mail: milanvitek72@seznam.cz

Petr Vašata
vasata@doktorkladivo.cz

+420 608 329 094

Zákaznická linka: 800 551 133

www.doktorkladivo.cz

SPECIALISTA NA NÁŘADÍ

BOSCH

metabo[®]

KÄRCHER

DEWALT[®]

Masoeko a Bocus

hledají nové posily
do svých týmů

Provoz Letohrad:
Pracovník na porážku
Pracovník / pracovnice expedice
Pracovník / pracovnice do výroby

Prodavače / prodavačky
do našich prodejen:
Letohrad, Ústí nad Orlicí
a Hradec Králové

Ozvěte se nám:
email: uctarna@masoeko.cz
telefon: 465 620 817

**Do 13.12.2020 probíhá
obecní sbírka na**

OBECNÍ
**SILVESTROVSKÝ
OHŇOSTROJ**

který by se konal
31.12.2020 od 20:00 hod.
v prostoru louky u hřbitova

ZAPOJTE SE DO SBÍRKY I VY

Dobrovolné příspěvky je možno
skládat v KONZUMU v Těchoníně,
v PRODEJNĚ POTRAVIN na Celném,
v kanceláři OBECNÍHO ÚŘADU

nebo bezhotovostně na obecní účet

3621611/0100

s variabilním symbolem **2020**

a do popisu platby zadejte

Ohen2020_příjmení_č.p.

(např. Ohen2020_Vonaskovi_80)

Vydává Obec Těchonín, PSČ 561 66. Evidenční číslo MK CRE 20502.
Vychází čtvrtletně nákladem 260 výtisků, dotovaná cena 20 Kč. Grafická úprava a sazba: Jiří Trojan.
Tiskne: Tiskárna Jedlička Orličky. Příspěvky nejsou redakčně upravovány.
Redakční rada: Jiří Trojan, Mgr. Ivanka Špinlerová, Ing. Aleš Nepustil, Tereza Živná.
Neprošlo jazykovou úpravou. E-mail: listy@techonin.cz.
V Těchoníně 30. září 2020, číslo PODZIM/2020. Uzávěrka příštího čísla bude 11. prosince 2020